

**Definicja audytu wewnętrznego,
Kodeks etyki
oraz
Międzynarodowe standardy
praktyki zawodowej audytu wewnętrznego
Tłumaczenie na język polski
Polish language translation**

THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS
1035 Greenwood Blvd, Suite 401
Lake Mary, FL 32746 USA

Copyright © 2016 by The Institute of Internal Auditors Reserch Foundation (IIARF), 1035 Greenwood Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA. All rights reserved.

Permission has been obtained from the copyright holder, The Institute of Internal Auditors, 1035 Greenwood Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA, to publish this translation, which is the same as the original in all material respects.

No part of this document may be reproduced, stored in any retrieval system, or transmitted in any form, or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the IIA or Instytut Audytorów Wewnętrznych IIA Polska, ul. Świętokrzyska 20 (pokój 508), 00-002 Warszawa.

Zgodę na wydanie tego tłumaczenia, będącego wiernym odzwierciedleniem oryginału, wydał właściciel praw autorskich, The Institute of Internal Auditors, 1035 Greenwood Blvd, Suite 401, Lake Mary, Florida 32746, USA.

Żadna część tego dokumentu nie może być reprodukowana, przechowywana w jakimkolwiek systemie przechowywania danych, ani przekazywana w jakiegokolwiek formie, metodą mechaniczną, kserograficzną, poprzez nagrywanie, drogą elektroniczną ani w żaden inny sposób, bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody IIA Global lub Instytutu Audytorów Wewnętrznych IIA Polska.

Aby uzyskać zgodę na tłumaczenie, adaptację lub odtwarzanie jakiegokolwiek części niniejszego dokumentu prosimy o skontaktowanie się z:

The Institute of Internal Auditors
1035 Greenwood Blvd, Suite 401
Lake Mary, FL 32746 USA
Phone: +1-407-937-1362
Fax: +1-407-937-1101
ISBN 978-0-89413-639-9

Data publikacji: październik 2016

Definicja:

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej organizacji. Polega na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie procesów: zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego, i przyczynia się do poprawy ich działania. Pomaga organizacji osiągnąć cele dostarczając zapewnienia o skuteczności tych procesów, jak również poprzez doradztwo.

Definition:

Internal auditing is an independent, objective assurance and consulting activity designed to add value and improve an organization's operations. It helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to evaluate and improve the effectiveness of risk management, control, and governance processes.

Kodeks etyki

Kodeks etyki

Wstęp

Celem *Kodeksu etyki* Instytutu jest promowanie zasad etycznych wykonywania zawodu audytora wewnętrznego.

Kodeks etyki jest konieczny i wręcz nieodzowny dla audytu wewnętrznego, ponieważ sprawą podstawową jest zaufanie pokładane w udzielanym przez audyt obiektywnym zapewnieniu dla ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli.

Kodeks etyki Instytutu wykracza poza *Definicję audytu wewnętrznego* i uwzględnia dwa istotne elementy:

1. Zasady ogólne, które odnoszą się do zawodu audytora i praktyki audytu wewnętrznego.
2. Reguły postępowania, które opisują normy zachowań, jakich oczekuje się od audytorów wewnętrznych. Reguły te stanowią pomoc przy stosowaniu zasad ogólnych w praktyce i mają być wytycznymi dla audytorów wewnętrznych, jak postępować etycznie.

Przez „audytorów wewnętrznych” rozumie się członków Instytutu, posiadaczy dyplomów zawodowych IIA i kandydatów starających się o ich uzyskanie oraz wszystkich tych, którzy świadczą usługi audytu wewnętrznego w ramach określonych *Definicją audytu wewnętrznego*.

The Code of Ethics

Introduction

The purpose of The Institute's Code of Ethics is to promote an ethical culture in the profession of internal auditing.

A code of ethics is necessary and appropriate for the profession of internal auditing, founded as it is on the trust placed in its objective assurance about governance, risk management, and control.

The Institute's Code of Ethics extends beyond the Definition of Internal Auditing to include two essential components:

1. Principles that are relevant to the profession and practice of internal auditing;
2. Rules of Conduct that describe behavior norms expected of internal auditors. These rules are an aid to interpreting the Principles into practical applications and are intended to guide the ethical conduct of internal auditors.

"Internal auditors" refers to Institute members, recipients of or candidates for IIA professional certifications, and those who provide internal auditing services within the Definition of Internal Auditing.

Zakres obowiązywania

Niniejszy *Kodeks etyki* stosuje się zarówno do osób fizycznych, jak i organizacji, które świadczą usługi audytu wewnętrznego.

W przypadku członków Instytutu, posiadaczy dyplomów zawodowych IIA i kandydatów starających się o ich uzyskanie naruszenia *Kodeksu etyki* będą oceniane i traktowane zgodnie z wewnętrznymi przepisami i dyrektywami administracyjnymi Instytutu. Fakt, że określone zachowanie nie zostało wymienione w regułach postępowania nie oznacza, że nie może być ono potraktowane jako nie do przyjęcia lub dyskredytujące. W takiej sytuacji członek IIA, posiadacz dyplomu lub kandydat nadal mogą podlegać postępowaniu dyscyplinarnemu.

Zasady ogólne

Od audytorów wewnętrznych oczekuje się stosowania i szanowania poniższych zasad:

Prawość

Prawość audytorów wewnętrznych jest źródłem zaufania, a zatem stanowi podstawę polegania na ich osądzie.

Obiektywizm

Zbierając, oceniając i przekazując informacje na temat badanej działalności lub badanego procesu audytorzy wewnętrzni demonstrują najwyższy poziom obiektywizmu zawodowego. Audytorzy dokonują wyważonej oceny, biorąc pod uwagę wszystkie związane ze sprawą okoliczności. Przy formułowaniu osądu nie kierują się własnym interesem ani nie ulegają wpływom innych.

Applicability and Enforcement

This Code of Ethics applies to both individuals and entities that provide internal auditing services.

For Institute members and recipients of or candidates for IIA professional certifications, breaches of the Code of Ethics will be evaluated and administered according to The Institute's Bylaws and Administrative Directives. The fact that a particular conduct is not mentioned in the Rules of Conduct does not prevent it from being unacceptable or discreditable, and therefore, the member, certification holder, or candidate can be liable for disciplinary action.

Principles

Internal auditors are expected to apply and uphold the following principles:

Integrity

The integrity of internal auditors establishes trust and thus provides the basis for reliance on their judgment.

Objectivity

Internal auditors exhibit the highest level of professional objectivity in gathering, evaluating, and communicating information about the activity or process being examined. Internal auditors make a balanced assessment of all the relevant circumstances and are not unduly influenced by their own interests or by others in forming judgments.

<p><i>Poufność</i></p> <p>Audytorzy wewnętrzni szanują wartość i własność otrzymywanych informacji i nie ujawniają ich bez stosownych upoważnień, o ile nie są do tego prawnie lub zawodowo zobligowani.</p> <p><i>Kompetencje</i></p> <p>Świadcząc usługi audytu wewnętrznego audytorzy wewnętrzni wykorzystują niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie.</p> <p>Reguły postępowania</p> <p><i>Prawość</i></p> <p>Audytorzy wewnętrzni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Będą wykonywać swoją pracę uczciwie, starannie i odpowiedzialnie. 1.2. Będą przestrzegać prawa i ujawniać informacje wymagane przez prawo i regulacje zawodowe. 1.3. Nie będą świadomie angażować się w nielegalną działalność ani czyny, które dyskredytują zawód audytora wewnętrznego lub organizację. 1.4. Będą uznawać i wspierać cele organizacji, które są zgodne z prawem i zasadami etyki. 	<p><i>Confidentiality</i></p> <p>Internal auditors respect the value and ownership of information they receive and do not disclose information without appropriate authority unless there is a legal or professional obligation to do so.</p> <p><i>Competency</i></p> <p>Internal auditors apply the knowledge, skills, and experience needed in the performance of internal auditing services.</p> <p>Rules of Conduct</p> <p><i>Integrity</i></p> <p>Internal auditors:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Shall perform their work with honesty, diligence, and responsibility. 1.2. Shall observe the law and make disclosures expected by the law and the profession. 1.3. Shall not knowingly be a party to any illegal activity, or engage in acts that are discreditable to the profession of internal auditing or to the organization. 1.4. Shall respect and contribute to the legitimate and ethical objectives of the organization.
---	--

Obiektywizm

Audytorzy wewnętrzni:

- 2.1. Nie będą uczestniczyć w jakichkolwiek działaniach lub wchodzić w relacje, które mogłyby naruszyć lub poddać w wątpliwość ich bezstronną ocenę. Takie uczestnictwo obejmuje działania lub relacje, które mogą stać w sprzeczności z interesami organizacji.
- 2.2. Nie będą akceptować niczego, co mogłoby naruszyć lub poddać w wątpliwość ich profesjonalny osąd.
- 2.3. Będą ujawniać wszystkie znane im istotne fakty, które – nie ujawnione – mogłyby zniekształcić sprawozdanie z badanej działalności.

Poufność

Audytorzy wewnętrzni:

- 3.1. Będą rozważnie wykorzystywać i chronić informacje uzyskane w trakcie wykonywania obowiązków.
- 3.2. Nie będą wykorzystywać informacji dla uzyskania osobistych korzyści lub w jakikolwiek inny sposób, który byłby sprzeczny z prawem lub przynosiłby szkodę zgodnym z prawem i zasadami etyki celom organizacji.

Objectivity

Internal auditors:

- 2.1. Shall not participate in any activity or relationship that may impair or be presumed to impair their unbiased assessment. This participation includes those activities or relationships that may be in conflict with the interests of the organization.
- 2.2. Shall not accept anything that may impair or be presumed to impair their professional judgment.
- 2.3. Shall disclose all material facts known to them that, if not disclosed, may distort the reporting of activities under review.

Confidentiality

Internal auditors:

- 3.1. Shall be prudent in the use and protection of information acquired in the course of their duties.
- 3.2. Shall not use information for any personal gain or in any manner that would be contrary to the law or detrimental to the legitimate and ethical objectives of the organization.

<p><i>Kompetencje</i></p> <p>Audytorzy wewnętrzni:</p> <p>4.1. Będą podejmować się świadczenia tylko takich usług, do wykonania których posiadają niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie.</p> <p>4.2. Będą świadczyć usługi audytu wewnętrznego zgodnie z <i>Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego</i>.</p> <p>4.3. Będą ciągle doskonalić biegłość zawodową oraz skuteczność i jakość swoich usług.</p>	<p><i>Competency</i></p> <p>Internal auditors:</p> <p>4.1. Shall engage only in those services for which they have the necessary knowledge, skills, and experience.</p> <p>4.2. Shall perform internal audit services in accordance with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing.</p> <p>4.3. Shall continually improve their proficiency and the effectiveness and quality of their services.</p>
--	---

Międzynarodowe standardy praktyki zawodowej audytu wewnętrznego

Wprowadzenie do Standardów

Audyt wewnętrzny jest prowadzony w różnorodnym otoczeniu prawnym i kulturowym, na rzecz organizacji różniących się między sobą celami, wielkością, złożonością oraz strukturą. Audyt wewnętrzny wykonują zarówno osoby z organizacji, jak i spoza niej. Chociaż wyżej wymienione różnice mogą wpływać na praktykę audytu w różnych środowiskach, stosowanie *Międzynarodowych standardów praktyki zawodowej audytu wewnętrznego* (zwanym dalej *Standardami*) jest zasadniczym warunkiem wypełniania obowiązków przez audytora wewnętrznego i audyt wewnętrzny.

Celem *Standardów* jest:

1. Dostarczenie wskazówek, jak przestrzegać obowiązkowych elementów *Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej*.
2. Wyznaczenie ramowych zasad wykonywania i upowszechniania szerokiego zakresu usług audytu wewnętrznego, przysparzających organizacji wartości dodanej.
3. Stworzenie podstaw oceny działalności audytu wewnętrznego.
4. Przyczynienie się do usprawniania procesów i działalności operacyjnej organizacji.

Standardy są zestawem obowiązkowych zasad, składającym się:

- ze stwierdzeń, określających podstawowe wymogi wobec praktyki zawodowej audytu wewnętrznego i oceny skuteczności działań. Wymogi te stosowane są na całym świecie, na poziomie organizacyjnym i indywidualnym;
- z interpretacji, wyjaśniających terminy lub pojęcia użyte w *Standardach*.

Introduction to the Standards

Internal auditing is conducted in diverse legal and cultural environments; for organizations that vary in purpose, size, complexity, and structure; and by persons within or outside the organization. While differences may affect the practice of internal auditing in each environment, conformance with The IIA's *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)* is essential in meeting the responsibilities of internal auditors and the internal audit activity.

The purpose of the *Standards* is to:

1. Guide adherence with the mandatory elements of the International Professional Practices Framework.
2. Provide a framework for performing and promoting a broad range of value-added internal auditing services.
3. Establish the basis for the evaluation of internal audit performance.
4. Foster improved organizational processes and operations.

The *Standards* are a set of principles-based, mandatory requirements consisting of:

- Statements of core requirements for the professional practice of internal auditing and for evaluating the effectiveness of performance, which are internationally applicable at organizational and individual levels.
- Interpretations, which clarify terms or concepts within the *Standards*.

<p><i>Standardy</i> razem z <i>Kodeksem etyki</i> zawierają wszystkie obowiązkowe elementy <i>Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej</i> (ang. IPPF). Oznacza to, że zgodność ze <i>Standardami</i> i <i>Kodeksem etyki</i> świadczy o przestrzeganiu obowiązkowych elementów IPPF.</p> <p>W <i>Standardach</i> pojawiają się terminy zdefiniowane w słowniku znajdującym się na końcu tekstu. Aby w pełni zrozumieć i prawidłowo stosować <i>Standardy</i>, konieczne jest uwzględnienie znaczeń poszczególnych słów opisanych w słowniku. Co więcej, w <i>Standardach</i> użyto słów: „musi”, aby opisać bezwarunkowy obowiązek oraz „powinien” w sytuacjach, w których oczekiwane jest przestrzeganie danego wymagania, chyba że profesjonalna ocena okoliczności uzasadnia odstępstwo.</p> <p><i>Standardy</i> składają się z dwóch głównych kategorii: standardów atrybutów i standardów działania. <i>Standardy atrybutów</i> określają cechy organizacji i osób zajmujących się audytem wewnętrznym. <i>Standardy działania</i> opisują charakter działań audytu wewnętrznego oraz określają kryteria jakościowe służące ich ocenie. <i>Standardy atrybutów</i> i <i>działania</i> dotyczą wszystkich usług audytu wewnętrznego.</p> <p>Rozwinięciem standardów atrybutów i działania są <i>standardy wdrożenia</i>, które opisują wymagania dotyczące usług zapewniających (.A) lub doradczych (.C).</p> <p>Usługi zapewniające obejmują obiektywną ocenę dowodów, dokonywaną przez audytorów wewnętrznych w celu dostarczenia opinii lub wniosków na temat jednostki, operacji, funkcji, procesu, systemu lub innych zagadnień. Charakter zadania zapewniającego oraz jego zakres ustalane są przez audytora wewnętrznego. Uczestnikami usług zapewniających są zwykle trzy strony: (1) osoba lub grupa osób bezpośrednio związanych z jednostką, operacją, funkcją, procesem, systemem lub innym zagadnieniem – właściciel procesu, (2) osoba lub grupa osób, które dokonują oceny – audytor wewnętrzny oraz (3) osoba lub grupa osób, które korzystają z oceny – użytkownik.</p>	<p>The <i>Standards</i>, together with the Code of Ethics, encompass all mandatory elements of the International Professional Practices Framework (IPPF); therefore, conformance with the <i>Standards</i> and Code of Ethics demonstrates conformance with mandatory elements of the IPPF.</p> <p>The <i>Standards</i> employ terms as defined specifically in the Glossary. To understand and apply the <i>Standards</i> correctly, it is necessary to consider the specific meanings from the Glossary. Furthermore, the <i>Standards</i> use the word “must” to specify an unconditional requirement and the word “should” where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.</p> <p>The <i>Standards</i> comprise two main categories: Attribute and Performance Standards. Attribute Standards address the attributes of organizations and individuals performing internal auditings. Performance Standards describe the nature of internal auditing and provide quality criteria against which the performance of these services can be measured. The Attribute and Performance Standards apply to all internal audit services.</p> <p>The Implementation Standards expand upon the Attribute and Performance Standards, by providing the requirements applicable to assurance (.A) or consulting (.C) services.</p> <p>Assurance services involve the internal auditor’s objective assessment of evidence to provide opinions or conclusions regarding an entity, operation, function, process, system, or other subject matters. The nature and scope of an assurance engagement are determined by the internal auditor. Generally, three parties are participants in assurance services: (1) the person or group directly involved with the entity, operation, function, process, system, or other subject matter – the process owner, (2) the person or group making the assessment – the internal auditor, and (3) the person or group using the assessment – the user.</p>
---	--

Usługi doradcze, ze względu na swój charakter, wykonywane są zwykle w odpowiedzi na konkretne zapotrzebowanie zleceniodawcy. Charakter i zakres zadania doradczego są przedmiotem umowy ze zleceniodawcą. Usługi doradcze zwykle angażują dwie strony: (1) osobę lub grupę osób oferujących doradztwo – audytora wewnętrznego oraz (2) osobę lub grupę osób poszukujących i uzyskujących poradę – zleceniodawcę. Podczas świadczenia usług doradczych audytor wewnętrzny zobowiązany jest zachować obiektywizm i nie przejmować obowiązków kierownictwa.

Standardy dotyczą audytorów wewnętrznych i audytu wewnętrznego. Wszyscy audytorzy wewnętrzni zobowiązani są do przestrzegania standardów dotyczących obiektywizmu, biegłości i należytej staranności zawodowej oraz standardów, które dotyczą wykonywanych przez nich obowiązków zawodowych. Dodatkowo, zarządzający audytem wewnętrznym odpowiadają za ogólną zgodność audytu wewnętrznego ze *Standardami*.

Jeśli przepisy lub inne regulacje uniemożliwiają audytorom wewnętrznym lub audytowi wewnętrznemu stosowanie części *Standardów*, konieczne jest odpowiednie ujawnienie tego faktu i stosowanie *Standardów* w pozostałym zakresie.

Jeżeli *Standardy* są stosowane równocześnie z wymogami przygotowanymi przez inne uprawnione instytucje, wówczas przy przekazywaniu wyników audytu wewnętrznego można również odwołać się do tych innych – wykorzystanych w badaniu – wymogów. W takim wypadku, jeżeli działania audytu wewnętrznego wskazują na zgodność ze *Standardami*, ale występują różnice między *Standardami* a innymi wymogami, wówczas audytorzy wewnętrzni i audyt wewnętrzny muszą działać zgodnie ze *Standardami*. Stosowanie innych wymogów jest możliwe, jeśli mają one bardziej restrykcyjny charakter.

Przegląd i rozwój *Standardów* jest procesem ciągłym. Rada ds. standardów audytu wewnętrznego prowadzi szeroko zakrojone konsultacje oraz

Consulting services are advisory in nature, and are generally performed at the specific request of an engagement client. The nature and scope of the consulting engagement are subject to agreement with the engagement client. Consulting services generally involve two parties: (1) the person or group offering the advice – the internal auditor, and (2) the person or group seeking and receiving the advice – the engagement client. When performing consulting services the internal auditor should maintain objectivity and not assume management responsibility.

The Standards apply to individual internal auditors and internal audit activity. All internal auditors are accountable for conforming with the Standards related to individual objectivity, proficiency, due professional care and the Standards, relevant to the performance of their job responsibilities. Chief audit executives are additionally accountable for the internal audit activity's overall conformance with the *Standards*.

If internal auditors or the internal audit activity is prohibited by law or regulation from conformance with certain parts of the *Standards*, conformance with all other parts of the *Standards* and appropriate disclosures are needed.

If the *Standards* are used in conjunction with requirements issued by other authoritative bodies, internal audit communications may also cite the use of other requirements, as appropriate. In such a case, if the internal audit activity indicates conformance with the *Standards* and inconsistencies exist between the *Standards* and other requirements, internal auditors and the internal audit activity must conform with the *Standards*, and may conform with the other requirements if such requirements are more restrictive.

The review and development of the *Standards* is an ongoing process. The Internal Audit Standards Board engages in extensive consultation and

<p>dyskusje przed wydaniem <i>Standardów</i>. Działania te obejmują prezentację projektu na całym świecie i publiczną dyskusję. Wszystkie prezentowane projekty są udostępniane na stronie internetowej IIA i przekazywane do wszystkich instytutów IIA.</p> <p>Sugestie i komentarze dotyczące <i>Standardów</i> można przesyłać do:</p> <p>The Institute of Internal Auditors Standards and Guidance 1035 Greenwood Blvd, Suite 401 Lake Mary, FL 32746 USA E-mail: guidance@theiia.org Web: http://www.theiia.org</p>	<p>discussion before issuing the <i>Standards</i>. This includes worldwide solicitation for public comment through the exposure draft process. All exposure drafts are posted on The IIA's website as well as being distributed to all IIA institutes.</p> <p>Suggestions and comments regarding the <i>Standards</i> can be sent to:</p> <p>The Institute of Internal Auditors Standards and Guidance 1035 Greenwood Blvd, Suite 401 Lake Mary, FL 32746 USA E-mail: guidance@theiia.org Web: http://www.theiia.org</p>
---	---

STANDARDY ATRYBUTÓW

1000 – Cel, uprawnienia i odpowiedzialność

Cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego muszą być formalnie określone w karcie audytu wewnętrznego oraz zgodne z *Misją audytu wewnętrznego* i obowiązkowymi elementami *Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej (Podstawowymi zasadami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, Kodeksem etyki, Standardami i Definicją audytu wewnętrznego)*. Zarządzający audytem wewnętrznym musi okresowo przeglądać i w razie potrzeby aktualizować kartę audytu wewnętrznego. Musi też przedstawiać ją do zatwierdzenia kierownictwu wyższego szczebla i radzie.

Interpretacja:

Karta audytu wewnętrznego to oficjalny dokument określający cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego. Karta audytu ustala pozycję audytu wewnętrznego w strukturze organizacji, w tym charakter podległości funkcjonalnej między zarządzającym audytem wewnętrznym a radą, uprawnia do dostępu do danych, personelu i majątku rzeczowego w zakresie wymaganym do wykonywania zadań audytowych oraz określa zakres działania audytu wewnętrznego. Karta audytu wewnętrznego jest ostatecznie zatwierdzana przez radę.

1000.A1 – Charakter usług zapewniających świadczonych organizacji musi być określony w karcie audytu wewnętrznego. W przypadku świadczenia usług zapewniających jednostkom spoza organizacji, charakter tych usług również musi być określony w karcie audytu wewnętrznego.

1000.C1 – Charakter usług doradczych musi być określony w karcie audytu wewnętrznego.

ATTRIBUTE STANDARDS

1000 – Purpose, Authority, and Responsibility

The purpose, authority, and responsibility of the internal audit activity must be formally defined in an internal audit charter, consistent with the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework (the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the *Standards*, and the Definition of Internal Auditing). The chief audit executive must periodically review the internal audit charter and present it to senior management and the board for approval.

Interpretation:

The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization; including the nature of the chief audit executive's functional reporting relationship with the board; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities. Final approval of the internal audit charter resides with the board.

1000.A1 – The nature of assurance services provided to the organization must be defined in the internal audit charter. If assurances are to be provided to parties outside the organization, the nature of these assurances must also be defined in the internal audit charter.

1000.C1 – The nature of consulting services must be defined in the internal audit charter.

1010 – Uznawanie obowiązkowych wytycznych w karcie audytu wewnętrznego

Obowiązek stosowania *Podstawowych zasad praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, Kodeksu etyki, Standardów i Definicji audytu wewnętrznego* musi być uznany w karcie audytu wewnętrznego. Zarządzający audytem wewnętrznym powinien omówić *Misję audytu wewnętrznego* oraz obowiązkowe elementy *Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej* z kierownictwem wyższego szczebla i radą.

1100 – Niezależność i obiektywizm

Audyt wewnętrzny musi być niezależny, a audytorzy wewnętrzni obiektywni.

Interpretacja:

Niezależność to brak okoliczności, które zagrażają bezstronnemu wykonywaniu obowiązków przez audyt wewnętrzny. W celu osiągnięcia poziomu niezależności niezbędnego do skutecznego wykonywania obowiązków audytu wewnętrznego, zarządzający audytem wewnętrznym ma bezpośredni i nieograniczony dostęp do kierownictwa wyższego szczebla i rady. Można to osiągnąć przez system podwójnego raportowania. Problemy dotyczące niezależności muszą być rozpatrywane i rozwiązywane na szczeblu audytora, zadania, działalności audytu wewnętrznego i jego pozycji w strukturze organizacji.

Obiektywizm to bezstronna postawa intelektualna, pozwalająca audytorom wewnętrznym na przeprowadzanie zadań z wiarą w efekty ich pracy oraz unikaniem jakichkolwiek ustępstw co do jakości. Obiektywizm wymaga, by audytorzy wewnętrzni nie podporządkowywali swoich osądów w sprawach audytu opiniom innych osób. Problemy dotyczące obiektywizmu muszą być rozpatrywane i rozwiązywane na szczeblu audytora, zadania, działalności audytu wewnętrznego i jego pozycji w strukturze organizacji.

1010 – Recognizing Mandatory Guidance in the Internal Audit Charter

The mandatory nature of the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the *Standards* and the Definition of Internal Auditing must be recognized in the internal audit charter. The chief audit executive should discuss the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework with senior management and the board.

1100 – Independence and Objectivity

The internal audit activity must be independent, and internal auditors must be objective in performing their work.

Interpretation:

Independence is the freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner. To achieve the degree of independence necessary to effectively carry out the responsibilities of the internal audit activity, the chief audit executive has direct and unrestricted access to senior management and the board. This can be achieved through a dual-reporting relationship. Threats to independence must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

Objectivity is an unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others. Threats to objectivity must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

1110 – Niezależność organizacyjna

Zarządzający audytem wewnętrznym musi podlegać takiemu szczeblowi zarządzania w organizacji, który pozwoli audytowi wewnętrznemu wypełniać jego obowiązki. Zarządzający audytem wewnętrznym musi, co najmniej raz na rok, potwierdzać radzie organizacyjną niezależność audytu wewnętrznego.

Interpretacja:

Audyt wewnętrzny jest niezależny organizacyjnie wtedy, gdy zarządzający audytem wewnętrznym podlega funkcjonalnie radzie. Podległość funkcjonalna radzie oznacza na przykład, że rada:

- *zatwierdza kartę audytu wewnętrznego,*
- *zatwierdza plan audytu wewnętrznego, oparty na analizie ryzyka,*
- *zatwierdza budżet i plan zasobów audytu wewnętrznego,*
- *otrzymuje od zarządzającego audytem wewnętrznym informacje na temat działań audytu wewnętrznego w odniesieniu do planu i innych spraw,*
- *zatwierdza decyzje w sprawie powołania i odwołania zarządzającego audytem wewnętrznym,*
- *zatwierdza wynagrodzenie zarządzającego audytem wewnętrznym,*
- *zadaje pytania kierownictwu i zarządzającemu audytem wewnętrznym, żeby ustalić, czy występują niepożądane ograniczenia zakresu lub zasobów.*

1110.A1 – Audyt wewnętrzny nie może być narażony na jakiegokolwiek próby narzucenia zakresu audytu, wpływania na sposób wykonywania pracy i informowania o jej wynikach. Zarządzający audytem wewnętrznym musi ujawnić radzie takie próby oraz omówić z nią możliwe implikacje.

1110 – Organizational Independence

The chief audit executive must report to a level within the organization that allows the internal audit activity to fulfill its responsibilities. The chief audit executive must confirm to the board, at least annually, the organizational independence of the internal audit activity.

Interpretation:

Organizational independence is effectively achieved when the chief audit executive reports functionally to the board. Examples of functional reporting to the board involve the board:

- *Approving the internal audit charter;*
- *Approving the risk based internal audit plan;*
- *Approving the internal audit budget and resource plan;*
- *Receiving communications from the chief audit executive on the internal audit activity's performance relative to its plan and other matters;*
- *Approving decisions regarding the appointment and removal of the chief audit executive;*
- *Approving the remuneration of the chief audit executive; and*
- *Making appropriate inquiries of management and the chief audit executive to determine whether there are inappropriate scope or resource limitations.*

1110.A1 – The internal audit activity must be free from interference in determining the scope of internal auditing, performing work, and communicating results. The chief audit executive must disclose such interference to the board and discuss the implications.

1111 – Bezpośrednia współpraca z radą

Zarządzający audytem wewnętrznym musi komunikować się i współpracować bezpośrednio z radą.

1112 – Role zarządzającego audytem wewnętrznym wykraczające poza audyt wewnętrzny

W przypadku gdy zarządzający audytem wewnętrznym pełni role i/lub wykonuje obowiązki wykraczające poza audyt wewnętrzny bądź oczekuje się tego od niego, wówczas w celu ograniczenia naruszeń niezależności i obiektywizmu muszą zostać wprowadzone odpowiednie zabezpieczenia.

Interpretacja

Zarządzający audytem wewnętrznym może zostać poproszony o przyjęcie dodatkowych ról i obowiązków wykraczających poza audyt wewnętrzny, takich jak działania związane ze zgodnością czy zarządzaniem ryzykiem. Te role i obowiązki mogą lub mogą sprawiać wrażenie naruszenia niezależności organizacyjnej audytu wewnętrznego lub indywidualnego obiektywizmu audytora wewnętrznego. Zabezpieczeniami są działania nadzorcze, często prowadzone przez radę, podejmowane w celu poradzenia sobie z tymi potencjalnymi naruszeniami. Mogą one polegać na okresowej ocenie podległości i obowiązków sprawozdawczych, a także na stworzeniu alternatywnych procesów pozwalających uzyskać zapewnienie co do obszarów objętych dodatkowymi obowiązkami.

1120 – Indywidualny obiektywizm

Audytorzy wewnętrzni muszą być bezstronni i wolni od uprzedzeń. Muszą również unikać konfliktów interesów.

1111 – Direct Interaction With the Board

The chief audit executive must communicate and interact directly with the board.

1112 – Chief Audit Executive Roles Beyond Internal Auditing

Where the chief audit executive has or is expected to have roles and/or responsibilities that fall outside of internal auditing, safeguards must be in place to limit impairments to independence or objectivity.

Interpretation

The chief audit executive may be asked to take on additional roles and responsibilities outside of internal auditing, such as responsibility for compliance or risk management activities. These roles and responsibilities may impair, or appear to impair, the organizational independence of the internal audit activity, or the individual objectivity of the internal auditor. Safeguards are those oversight activities, often undertaken by the board, to address these potential impairments, and may include such activities as periodically evaluating reporting lines and responsibilities, and developing alternative processes to obtain assurance related to the areas of additional responsibility.

1120 – Individual Objectivity

Internal auditors must have an impartial, unbiased attitude and avoid any conflict of interest.

Interpretacja:

Konflikt interesów to sytuacja, gdy audytor wewnętrzny, jako osoba obdarzona zaufaniem, ma sprzeczne interesy zawodowe lub osobiste. Takie sprzeczne interesy mogą utrudniać audytorowi wykonywanie obowiązków w bezstronny sposób. Konflikt interesów istnieje nawet wtedy, gdy nie dochodzi do żadnych nieetycznych lub niewłaściwych działań. Może tworzyć wrażenie niestosownego zachowania, podważając zaufanie do audytora wewnętrznego, działalności audytu wewnętrznego i całego zawodu. Konflikt interesów poddaje w wątpliwość zdolność audytora do wykonywania zadań i obowiązków w obiektywny sposób.

1130 – Naruszenie niezależności lub obiektywizmu

W przypadku rzeczywistego lub domniemanego naruszenia niezależności lub obiektywizmu, szczegóły tego naruszenia muszą zostać ujawnione odpowiednim osobom. Sposób ich ujawnienia zależy od charakteru naruszenia.

Interpretacja:

Naruszenia niezależności organizacyjnej lub indywidualnego obiektywizmu mogą wystąpić m.in. w postaci konfliktu interesów o charakterze osobistym, ograniczenia zakresu badania, ograniczenia w dostępie do danych, personelu i majątku, jak również ograniczenia zasobów, np. finansowania.

Określenie osób, którym należy ujawnić szczegóły naruszenia niezależności lub obiektywizmu zależy od charakteru naruszenia oraz od opisanych w karcie audytu oczekiwań wobec audytu wewnętrznego i obowiązków zarządzającego audytem wewnętrznym względem kierownictwa wyższego szczebla i rady.

1130.A1 – Audytorzy wewnętrzni muszą powstrzymać się od oceny działalności operacyjnej, za którą byli uprzednio odpowiedzialni.

Interpretation:

Conflict of interest is a situation in which an internal auditor, who is in a position of trust, has a competing professional or personal interest. Such competing interests can make it difficult to fulfill his or her duties impartially. A conflict of interest exists even if no unethical or improper act results. A conflict of interest can create an appearance of impropriety that can undermine confidence in the internal auditor, the internal audit activity, and the profession. A conflict of interest could impair an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.

1130 – Impairment to Independence or Objectivity

If independence or objectivity is impaired in fact or appearance, the details of the impairment must be disclosed to appropriate parties. The nature of the disclosure will depend upon the impairment.

Interpretation:

Impairment to organizational independence and individual objectivity may include, but is not limited to, personal conflict of interest, scope limitations, restrictions on access to records, personnel, and properties, and resource limitations, such as funding.

The determination of appropriate parties to which the details of an impairment to independence or objectivity must be disclosed is dependent upon the expectations of the internal audit activity's and the chief audit executive's responsibilities to senior management and the board as described in the internal audit charter, as well as the nature of the impairment.

1130.A1 – Internal auditors must refrain from assessing specific operations for which they were previously responsible. Objectivity is

Ograniczenie obiektywizmu ma miejsce wtedy, gdy audytor wewnętrzny świadczy usługi zapewniające dotyczące działań, za które był odpowiedzialny w ciągu roku poprzedzającego badanie.

1130.A2 – Zadania zapewniające dotyczące obszarów, za które odpowiada zarządzający audytem wewnętrznym muszą być nadzorowane przez osobę spoza audytu wewnętrznego.

1130.A3 – Audyt wewnętrzny może świadczyć usługi zapewniające w obszarach, w których świadczył usługi doradcze pod warunkiem, że charakter doradztwa nie naruszał obiektywizmu, a na etapie przydzielania audytorów do zadania zapewniono indywidualny obiektywizm.

1130.C1 – Audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze także w zakresie działań operacyjnych, za które byli uprzednio odpowiedzialni.

1130.C2 – Jeżeli z związku z wykonaniem proponowanej usługi doradczej może nastąpić ograniczenie niezależności lub obiektywizmu audytorów wewnętrznych, informacja ta musi zostać ujawniona zleceniodawcy przed podjęciem się zadania.

1200 – Biegłość i należyta staranność zawodowa

Zadania muszą być wykonywane z biegłością i należytą starannością zawodową.

1210 - Biegłość

Audytorzy wewnętrzni muszą posiadać wiedzę, umiejętności i inne kompetencje potrzebne do wykonywania ich indywidualnych obowiązków. Audyt wewnętrzny jako zespół musi posiadać lub zdobyć wiedzę, umiejętności i inne kompetencje niezbędne do wykonywania jego obowiązków.

presumed to be impaired if an internal auditor provides assurance services for an activity for which the internal auditor had responsibility within the previous year.

1130.A2 – Assurance engagements for functions over which the chief audit executive has responsibility must be overseen by a party outside the internal audit activity.

1130.A3 – Internal audit may provide assurance services where it had previously performed consulting services, provided the nature of the consulting did not impair objectivity, and provided individual objectivity is managed when assigning resources to the engagement.

1130.C1 – Internal auditors may provide consulting services relating to operations for which they had previous responsibilities.

1130.C2 – If internal auditors have potential impairments to independence or objectivity relating to proposed consulting services, disclosure must be made to the engagement client prior to accepting the engagement.

1200 – Proficiency and Due Professional Care

Engagements must be performed with proficiency and due professional care.

1210 – Proficiency

Internal auditors must possess the knowledge, skills, and other competencies needed to perform their individual responsibilities. The internal audit activity collectively must possess or obtain the knowledge, skills, and other competencies needed to perform its responsibilities.

Interpretacja:

Biegłość to ogólne określenie odnoszące się do wiedzy, umiejętności i innych kompetencji wymaganych od audytorów wewnętrznych, aby mogli skutecznie wykonywać swoje obowiązki. Oznacza m.in. znajomość obecnych działań, trendów, pojawiających się zagadnień, co jest konieczne, by służyć radą i przedstawiać dobre zalecenia. Zachęca się audytorów wewnętrznych do potwierdzenia biegłości poprzez zdobywanie odpowiednich dyplomów zawodowych i innych potwierdzeń kwalifikacji, takich jak tytuł Dyplomowanego Audytora Wewnętrznego (CIA) i inne tytuły oferowane przez Instytut Audytorów Wewnętrznych oraz inne odpowiednie organizacje zawodowe.

1210.A1 – Jeżeli audytorom wewnętrznym brakuje wiedzy, umiejętności lub innych kompetencji niezbędnych do wykonania całości lub części zadania, zarządzający audytem wewnętrznym musi pozyskać odpowiednią pomoc i wsparcie merytoryczne.

1210.A2 – Audytorzy wewnętrzni muszą mieć wystarczającą wiedzę pozwalającą na oszacowanie ryzyka oszustwa oraz ocenę sposobu zarządzania tym ryzykiem w organizacji, ale nie oczekuje się od nich posiadania wiedzy specjalistycznej wymaganej od osób, których podstawowym obowiązkiem jest wykrywanie i prowadzenie dochodzeń w sprawie oszustw.

1210.A3 – Audytorzy wewnętrzni muszą posiadać wiedzę o podstawowych ryzykach i mechanizmach kontrolnych związanych z wykorzystaniem informatyki oraz znać dostępne wspomagane komputerowo techniki audytu. Jednakże nie od wszystkich audytorów wewnętrznych oczekuje się wiedzy specjalistycznej, takiej jak od audytorów, których podstawowym obowiązkiem jest audyt informatyczny.

Interpretation:

Proficiency is a collective term that refers to the knowledge, skills, and other competencies required of internal auditors to effectively carry out their professional responsibilities. It encompasses consideration of current activities, trends, and emerging issues, to enable relevant advice and recommendations. Internal auditors are encouraged to demonstrate their proficiency by obtaining appropriate professional certifications and qualifications, such as the Certified Internal Auditor designation and other designations offered by The Institute of Internal Auditors and other appropriate professional organizations.

1210.A1 – The chief audit executive must obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

1210.A2 – Internal auditors must have sufficient knowledge to evaluate the risk of fraud and the manner in which it is managed by the organization, but are not expected to have the expertise of a person whose primary responsibility is detecting and investigating fraud.

1210.A3 – Internal auditors must have sufficient knowledge of key information technology risks and controls and available technology-based audit techniques to perform their assigned work. However, not all internal auditors are expected to have the expertise of an internal auditor whose primary responsibility is information technology auditing.

1210.C1 – Jeżeli audytorom wewnętrznym brakuje wiedzy, umiejętności lub innych kompetencji niezbędnych do wykonania całości lub części zadania doradczego, zarządzający audytem wewnętrznym musi odmówić realizacji takiego zadania lub pozyskać odpowiednią pomoc i wsparcie merytoryczne.

1220 – Należyta staranność zawodowa

Audytorzy wewnętrznymi muszą wykazywać się starannością i umiejętnościami, jakich oczekuje się od odpowiednio rozważnego i kompetentnego audytora wewnętrznego. Należyta staranność zawodowa nie oznacza nieomyślności.

1220.A1 – Audytorzy wewnętrznymi muszą działać z należyłą starannością zawodową, uwzględniając:

- zakres pracy niezbędny do osiągnięcia celów zadania;
- względną złożoność, istotność oraz znaczenie spraw, do których stosowane są procedury zapewniające;
- adekwatność i skuteczność procesów: kształtujących ład organizacyjny, zarządzania ryzykiem i kontroli;
- prawdopodobieństwo wystąpienia istotnych błędów, oszustw lub niezgodności;
- koszt realizacji zadania zapewniającego w porównaniu z potencjalnymi korzyściami.

1220.A2 – Działając z należyłą starannością zawodową audytorzy wewnętrznymi muszą rozważyć możliwość użycia technik audytowych wykorzystujących technologie informatyczne oraz innych technik analizy danych.

1220.A3 – Audytorzy wewnętrznymi muszą być wyczuleni na znaczące ryzyka, które mogą wpływać na cele, działalność operacyjną i zasoby organizacji. Jednakże same procedury zapewniające, nawet przeprowadzane z należyłą starannością zawodową nie gwarantują, że wszystkie znaczące ryzyka zostaną zidentyfikowane.

1210.C1 – The chief audit executive must decline the consulting engagement or obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

1220 - Due Professional Care

Internal auditors must apply the care and skill expected of a reasonably prudent and competent internal auditor. Due professional care does not imply infallibility.

1220.A1 – The internal auditors must exercise due professional care by considering the:

- Extent of work needed to achieve the engagement's objectives;
- Relative complexity, materiality, or significance of matters to which assurance procedures are applied;
- Adequacy and effectiveness of governance, risk management, and control processes;
- Probability of significant errors, fraud, or noncompliance; and
- Cost of assurance in relation to potential benefits.

1220.A2 – In exercising due professional care the internal auditors must consider the use of technology-based audit and other data analysis techniques.

1220.A3 – Internal auditors must be alert to the significant risks that might affect objectives, operations, or resources. However, assurance procedures alone, even when performed with due professional care, do not guarantee that all significant risks will be identified.

1220.C1 – Realizując zadanie doradcze audytorzy wewnętrzni muszą postępować z należytą starannością zawodową, uwzględniając:

- potrzeby i oczekiwania zleceniodawców, przede wszystkim co do charakteru zadania, terminu wykonania i sposobu informowania o wynikach;
- względną złożoność i zakres prac niezbędnych do osiągnięcia celów zadania;
- koszt realizacji zadania doradczego w porównaniu z potencjalnymi korzyściami.

1230 – Ciągły rozwój zawodowy

Audytorzy wewnętrzni muszą poszerzać swoją wiedzę, umiejętności i inne kompetencje poprzez ciągły rozwój zawodowy.

1300 – Program zapewnienia i poprawy jakości

Zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować i realizować program zapewnienia i poprawy jakości, obejmujący wszystkie aspekty działalności audytu wewnętrznego.

Interpretacja:

Celem programu zapewnienia i poprawy jakości jest umożliwienie dokonania oceny, czy działalność audytu wewnętrznego jest zgodna ze Standardami oraz czy audytorzy wewnętrzni stosują Kodeks etyki. Program służy także do oceny wydajności i skuteczności audytu wewnętrznego oraz do identyfikacji możliwości poprawy. Zarządzający audytem wewnętrznym powinien zachęcać radę do nadzorowania programu zapewnienia i poprawy jakości.

1220.C1 – Internal auditors must exercise due professional care during a consulting engagement by considering the:

- Needs and expectations of clients, including the nature, timing, and communication of engagement results;
- Relative complexity and extent of work needed to achieve the engagement's objectives; and
- Cost of the consulting engagement in relation to potential benefits.

1230 – Continuing Professional Development

Internal auditors must enhance their knowledge, skills, and other competencies through continuing professional development.

1300 – Quality Assurance and Improvement Program

The chief audit executive must develop and maintain a quality assurance and improvement program that covers all aspects of the internal audit activity.

Interpretation:

A quality assurance and improvement program is designed to enable an evaluation of the internal audit activity's conformance with the Standards and an evaluation of whether internal auditors apply the Code of Ethics. The program also assesses the efficiency and effectiveness of the internal audit activity and identifies opportunities for improvement. The chief audit executive should encourage board oversight in the quality assurance and improvement program.

1310 – Wymagania dotyczące programu zapewnienia i poprawy jakości

Program zapewnienia i poprawy jakości musi uwzględniać zarówno oceny wewnętrzne, jak i zewnętrzne.

1311 – Oceny wewnętrzne

Oceny wewnętrzne muszą obejmować:

- bieżące monitorowanie działalności audytu wewnętrznego;
- okresowe samooceny lub oceny przeprowadzane przez inne osoby – w ramach organizacji – posiadające wystarczającą znajomość praktyki audytu wewnętrznego.

Interpretacja:

Bieżące monitorowanie jest integralną częścią codziennego nadzoru, przeglądu i pomiaru działalności audytu wewnętrznego. Jest też nieodłączną częścią codziennych zasad i praktyki zarządzania audytem wewnętrznym. Wykorzystuje procesy, narzędzia i informacje konieczne do oceny zgodności z Kodeksem etyki i Standardami.

Okresowe oceny służą do oceny zgodności z Kodeksem etyki i Standardami.

Wystarczająca znajomość praktyki audytu wewnętrznego wymaga co najmniej zrozumienia wszystkich elementów Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej.

1312 – Oceny zewnętrzne

Oceny zewnętrzne muszą być przeprowadzane co najmniej raz na pięć lat przez wykwalifikowaną, niezależną osobę lub zespół spoza organizacji. Zarządzający audytem wewnętrznym musi omówić z radą:

- formę i częstotliwość oceny zewnętrznej;
- kwalifikacje i niezależność osoby lub zespołu oceniającego, w tym wszelkie potencjalne konflikty interesów.

1310 – Requirements of the Quality Assurance and Improvement Program

The quality assurance and improvement program must include both internal and external assessments.

1311 – Internal Assessments

Internal assessments must include:

- Ongoing monitoring of the performance of the internal audit activity; ~~and~~
- Periodic self-assessments or assessments by other persons within the organization with sufficient knowledge of internal audit practices.

Interpretation:

Ongoing monitoring is an integral part of the day-to-day supervision, review, and measurement of the internal audit activity. Ongoing monitoring is incorporated into the routine policies and practices used to manage the internal audit activity and uses processes, tools, and information considered necessary to evaluate conformance with the Code of Ethics and the Standards.

Periodic assessments are conducted to evaluate conformance with the Code of Ethics and the Standards.

Sufficient knowledge of internal audit practices requires at least an understanding of all elements of the International Professional Practices Framework.

1312 – External Assessments

External assessments must be conducted at least once every five years by a qualified, independent assessor or assessment team from outside the organization. The chief audit executive must discuss with the board:

- The form and frequency of external assessment;
- The qualifications and independence of the external assessor or assessment team, including any potential conflict of interest.

Interpretacja:

Oceny zewnętrzne mogą być przeprowadzane w formie pełnej zewnętrznej oceny lub samooceny z niezależną walidacją. Osoba przeprowadzająca ocenę zewnętrzną musi przedstawić wnioski co do zgodności z Kodeksem etyki i ze Standardami; może także wyrazić swoje uwagi dotyczące kwestii operacyjnych i strategicznych.

Wykwalifikowana osoba lub zespół oceniający posiadają kompetencje w dwóch obszarach: praktyce audytu wewnętrznego i procesie oceny zewnętrznej. Kompetencje mogą wynikać z połączenia doświadczenia i wiedzy teoretycznej. Doświadczenie zdobyte w organizacjach podobnych pod względem wielkości, złożoności, specyfiki i sektora lub branży jest cenniejsze niż doświadczenie zdobyte w innych organizacjach. W przypadku zespołu oceniającego nie każdy członek musi posiadać wszystkie kompetencje; wykwalifikowany jest zespół jako całość. Oceniając, czy dana osoba lub zespół posiadają wystarczające kompetencje by uznać ich za wykwalifikowanych, zarządzający audytem wewnętrznym posługuje się zawodowym osądem.

Niezależność osoby lub zespołu oceniającego oznacza, że nie występuje rzeczywisty lub domniemany konflikt interesów i osoby te nie są częścią, ani nie pozostają pod kontrolą organizacji, której audyt wewnętrzny jest oceniany. W celu ograniczenia rzeczywistego lub domniemanego konfliktu interesów, zarządzający audytem wewnętrznym powinien zachęcać radę do nadzorowania oceny zewnętrznej.

1320 – Sprawozdawczość dotycząca programu zapewnienia i poprawy jakości

Zarządzający audytem wewnętrznym musi przekazać kierownictwu wyższego szczebla i radzie wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości. Ujawnieniu powinny podlegać:

Interpretation:

External assessments may be accomplished through a full external assessment, or a self-assessment with independent external validation. The external assessor must conclude as to conformance with the Code of Ethics and the Standards; the external assessment may also include operational or strategic comments.

A qualified assessor or assessment team demonstrates competence in two areas: the professional practice of internal auditing and the external assessment process. Competence can be demonstrated through a mixture of experience and theoretical learning. Experience gained in organizations of similar size, complexity, sector or industry, and technical issues is more valuable than less relevant experience. In the case of an assessment team, not all members of the team need to have all the competencies; it is the team as a whole that is qualified. The chief audit executive uses professional judgement when assessing whether an assessor or assessment team demonstrates sufficient competence to be qualified.

An independent assessor or assessment team means not having either an actual or a perceived conflict of interest and not being a part of, or under the control of, the organization to which the internal audit activity belongs. The chief audit executive should encourage board oversight in the external assessment to reduce perceived or potential conflicts of interest.

1320 – Reporting on the Quality Assurance and Improvement Program

The chief audit executive must communicate the results of the quality assurance and improvement program to senior management and the board. Disclosure should include:

- zakres i częstotliwość ocen zewnętrznych i wewnętrznych;
- kwalifikacje i niezależność osoby lub zespołu oceniającego, włączając w to potencjalny konflikt interesów;
- wnioski osób dokonujących oceny;
- plany działań naprawczych.

Interpretacja:

Forma, zawartość i częstotliwość informowania o wynikach programu zapewnienia i poprawy jakości są ustalane w drodze dyskusji z kierownictwem wyższego szczebla i radą. Uwzględniają opisane w karcie audytu obowiązki audytu wewnętrznego i zarządzającego audytem wewnętrznym. W celu poinformowania kierownictwa wyższego szczebla i rady o zgodności z Kodeksem etyki i Standardami, wyniki zewnętrznej oraz okresowej wewnętrznej oceny są przekazywane po zakończeniu procesu oceny, natomiast wyniki bieżącego monitorowania – co najmniej raz na rok. Wyniki zawierają ocenę stopnia zgodności wydaną przez osobę lub zespół oceniający.

1321 – Użycie formuły „zgodny z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”

Stwierdzenie, że audyt wewnętrzny funkcjonuje zgodnie z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego jest uzasadnione tylko wtedy, gdy wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości potwierdzają ten stan.

Interpretacja:

Audyt wewnętrzny funkcjonuje zgodnie z Kodeksem etyki i ze Standardami wtedy, gdy osiąga rezultaty w nich opisane. Wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości obejmują zarówno oceny wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Wszystkie działania audytu wewnętrznego będą objęte wynikami ocen wewnętrznych. Działania audytu wewnętrznego wykonywane od co najmniej pięciu lat będą objęte także wynikami ocen zewnętrznych.

- The scope and frequency of both the internal and external assessments.
- The qualifications and independence of the assessor(s) or assessment team, including potential conflicts of interest.
- Conclusions of assessors.
- Corrective action plans.

Interpretation:

The form, content, and frequency of communicating the results of the quality assurance and improvement program is established through discussions with senior management and the board and considers the responsibilities of the internal audit activity and chief audit executive as contained in the internal audit charter. To demonstrate conformance with the Code of Ethics, and the Standards, the results of external and periodic internal assessments are communicated upon completion of such assessments and the results of ongoing monitoring are communicated at least annually. The results include the assessor’s or assessment team’s evaluation with respect to the degree of conformance.

1321 – Use of “Conforms with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing”

Indicating that the internal audit activity conforms with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing* is appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.

Interpretation:

The internal audit activity conforms with the Code of Ethics and the Standards when it achieves the outcomes described therein. The results of the quality assurance and improvement program include the results of both internal and external assessments. All internal audit activities will have the results of internal assessments. Internal audit activities in existence for at least five years will also have the results of external assessments.

<p>1322 – Ujawnienie braku zgodności</p> <p>W sytuacji, gdy wystąpiła niezgodność z <i>Kodeksem etyki</i> lub <i>Standardami</i>, która ma wpływ na ogólny zakres działalności audytu wewnętrznego, zarządzający audytem wewnętrznym musi ujawnić tę niezgodność i jej skutki kierownictwu wyższego szczebla i radzie.</p>	<p>1322 – Disclosure of Nonconformance</p> <p>When nonconformance with the Code of Ethics, or the <i>Standards</i> impacts the overall scope or operation of the internal audit activity, the chief audit executive must disclose the nonconformance and the impact to senior management and the board.</p>
<p>STANDARDY DZIAŁANIA</p> <p>2000 – Zarządzanie audytem wewnętrznym</p> <p>Zarządzający audytem wewnętrznym musi skutecznie zarządzać audytem wewnętrznym, tak aby zapewnić przysporzenie organizacji wartości dodanej.</p> <p>Interpretacja:</p> <p><i>Zarządzanie audytem wewnętrznym jest skuteczne, gdy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>osiąga on cele i wypełnia obowiązki określone w karcie audytu wewnętrznego;</i> • <i>działa zgodnie z Definicją audytu wewnętrznego i Standardami;</i> • <i>pracownicy audytu wewnętrznego przestrzegają Kodeksu etyki i Standardów;</i> • <i>bierze pod uwagę trendy i pojawiające się zagadnienia, które mogłyby wpływać na organizację.</i> <p><i>Audyt wewnętrzny przysparza wartości organizacji i jej interesariuszom, kiedy bierze pod uwagę strategię, cele i ryzyka; stara się proponować sposoby wzmocnienia procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli; oraz obiektywnie zapewnia o badanych kwestiach.</i></p>	<p>PERFORMANCE STANDARDS</p> <p>2000 – Managing the Internal Audit Activity</p> <p>The chief audit executive must effectively manage the internal audit activity to ensure it adds value to the organization.</p> <p>Interpretation:</p> <p><i>The internal audit activity is effectively managed when:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>It achieves the purpose and responsibility included in the internal audit charter;</i> • <i>It conforms with the Definition of Internal Auditing and the Standards;</i> • <i>Its individual members conform with the Code of Ethics and the Standards.</i> • <i>It considers trends and emerging issues that could impact the organization.</i> <p><i>The internal audit activity adds value to the organization and its stakeholders when it considers strategies, objectives, and risks; strives to offer ways to enhance governance, risk management, and control processes; and objectively provides relevant assurance.</i></p>

2010 – Planowanie

Zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować plan oparty na analizie ryzyka, określający priorytety działań audytu wewnętrznego zgodne z celami organizacji.

Interpretacja:

Żeby przygotować plan oparty na analizie ryzyka, zarządzający audytem wewnętrznym konsultuje się z kierownictwem wyższego szczebla i radą oraz uzyskuje zrozumienie strategii organizacji, kluczowych celów biznesowych, powiązanych ryzyk i procesów zarządzania ryzykiem. Zarządzający audytem wewnętrznym musi w razie potrzeby przejrzeć i dostosować plan do zmian zachodzących w organizacji, ryzykach, operacjach, programach, systemach i kontrolach.

2010.A1 – Plan zadań audytu wewnętrznego musi opierać się na udokumentowanej ocenie ryzyka, przeprowadzanej co najmniej raz w roku. W procesie planowania musi być uwzględniony wkład wyższego kierownictwa i rady.

2010.A2 – Przed sformułowaniem przez audyt wewnętrzny opinii i innych wniosków, zarządzający audytem wewnętrznym musi poznać i rozważyć oczekiwania kierownictwa wyższego szczebla, rady i innych interesariuszy.

2010.C1 – Rozważając przyjęcie proponowanych zadań doradczych, zarządzający audytem wewnętrznym powinien wziąć pod uwagę, w jakim stopniu możliwe będzie usprawnienie zarządzania ryzykiem, przysporzenie wartości oraz usprawnienie działalności operacyjnej organizacji. Przyjęte zadania muszą być uwzględnione w planie zadań.

2010 – Planning

The chief audit executive must establish a risk-based plan to determine the priorities of the internal audit activity, consistent with the organization's goals.

Interpretation:

To develop the risk-based plan, the chief audit executive consults with the senior management and the board and obtains an understanding of the organization's strategies, key business objectives, associated risks, and risk management processes. The chief audit executive must review and adjust the plan, as necessary, in response to changes in the organization's business, risks, operations, programs, systems, and controls.

2010.A1 – The internal audit activity's plan of engagements must be based on a documented risk assessment, undertaken at least annually. The input of senior management and the board must be considered in this process.

2010.A2 – The chief audit executive must identify and consider the expectations of senior management, the board, and other stakeholders for internal audit opinions and other conclusions.

2010.C1 – The chief audit executive should consider accepting proposed consulting engagements based on the engagement's potential to improve management of risks, add value, and improve the organization's operations. Accepted engagements must be included in the plan.

2020 – Informowanie i zatwierdzanie

Zarządzający audytem wewnętrznym musi informować kierownictwo wyższego szczebla i radę o planach audytu wewnętrznego, zasobach niezbędnych do ich realizacji oraz o pojawiających się znaczących zmianach w tym zakresie. Kierownictwo wyższego szczebla i rada przeglądają i zatwierdzają te plany, zasoby i zmiany. Zarządzający audytem wewnętrznym musi także informować o skutkach ograniczeń w zasobach.

2030 – Zarządzanie zasobami

Zarządzający audytem wewnętrznym musi zapewnić zasoby odpowiednie i wystarczające do realizacji zatwierdzonego planu, jak również zadbać o ich efektywne wykorzystanie.

Interpretacja:

„Odpowiednie” odnosi się do wiedzy, umiejętności i innych kompetencji niezbędnych do realizacji planu. „Wystarczające” odnosi się do ilości zasobów niezbędnych do wykonania planu. „Efektywnie wykorzystane” oznacza, że zasoby są używane w sposób optymalizujący realizację zatwierdzonego planu.

2040 – Zasady i procedury

Zarządzający audytem wewnętrznym musi ustalić zasady i procedury służące kierowaniu audytem wewnętrznym.

Interpretacja:

Forma i zawartość zasad i procedur zależą od wielkości i struktury audytu wewnętrznego oraz złożoności jego pracy.

2020 – Communication and Approval

The chief audit executive must communicate the internal audit activity’s plans and resource requirements, including significant interim changes, to senior management and the board for review and approval. The chief audit executive must also communicate the impact of resource limitations.

2030 – Resource Management

The chief audit executive must ensure that internal audit resources are appropriate, sufficient, and effectively deployed to achieve the approved plan.

Interpretation:

Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the plan. Sufficient refers to the quantity of resources needed to accomplish the plan. Resources are effectively deployed when they are used in a way that optimizes the achievement of the approved plan.

2040 – Policies and Procedures

The chief audit executive must establish policies and procedures to guide the internal audit activity.

Interpretation:

The form and content of policies and procedures are dependent upon the size and structure of the internal audit activity and the complexity of its work.

2050 – Koordynowanie i zaufanie

W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu audytu i minimalizacji powielania wysiłków, zarządzający audytem wewnętrznym powinien wymieniać informacje, koordynować działania i brać pod uwagę możliwość polegania na pracy innych zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych wykonawców usług zapewniających i doradczych.

Interpretacja:

Koordynując działania, zarządzający audytem wewnętrznym może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewniających i doradczych. Należy stworzyć spójny proces korzystania z takich prac, a zarządzający audytem wewnętrznym powinien brać pod uwagę kompetencje, obiektywizm i należytą staranność zawodową wykonawców usług zapewniających i doradczych. Zarządzający audytem wewnętrznym powinien mieć także jasność co do zakresu, celów i wyników prac zrealizowanych przez innych wykonawców usług zapewniających i doradczych. Nawet jeśli polega się na pracach innych, zarządzający audytem wewnętrznym pozostaje odpowiedzialny za zapewnienie, że wnioski i opinie, do jakich doszedł audyt wewnętrzny są odpowiednio uzasadnione.

2060 – Składanie sprawozdań kierownictwu wyższego szczebla i radzie

Zarządzający audytem wewnętrznym musi składać kierownictwu wyższego szczebla i radzie okresowe sprawozdania na temat celu działania audytu wewnętrznego, uprawnień, odpowiedzialności, stopnia wykonania planu oraz zgodności z *Kodeksem etyki* i *Standardami*. Sprawozdania muszą również obejmować zagadnienia dotyczące systemu kontroli, ładu organizacyjnego, znaczącego ryzyka, na jakie narażona jest organizacja (w tym ryzyka oszustwa) oraz inne, które wymagają uwagi kierownictwa wyższego szczebla i/lub rady.

2050 – Coordination and Reliance

The chief audit executive should share information, coordinate activities and consider relying upon the work of other internal and external assurance and consulting service providers to ensure proper coverage and minimize duplication of efforts.

Interpretation:

In coordinating activities, the chief audit executive may rely on the work of other assurance and consulting service providers. A consistent process for the basis of reliance should be established, and the chief audit executive should consider the competency, objectivity, and due professional care of the assurance and consulting service providers. The chief audit executive should also have a clear understanding of the scope, objectives, and results of the work performed by other providers of assurance and consulting services. Where reliance is placed on the work of others, the chief audit executive is still accountable and responsible for ensuring adequate support for conclusions and opinions reached by the internal audit activity.

2060 – Reporting to Senior Management and the Board

The chief audit executive must report periodically to senior management and the board on the internal audit activity's purpose, authority, responsibility, and performance relative to its plan and on its conformance with the Code of Ethics and the *Standards*. Reporting must also include significant risk exposures and control issues, including fraud risks, governance issues, and other matters that require the attention of senior management and/or the board.

Interpretacja:

Częstotliwość składania i zawartość sprawozdań są ustalane wspólnie przez zarządzającego audytem wewnętrznym, kierownictwo wyższego szczebla i radę. Częstotliwość składania i zawartość sprawozdań zależą od istotności przekazywanych informacji oraz pilności związanych z nimi działań, które ma podjąć kierownictwo wyższego szczebla i/lub rada.

Sprawozdania i inne informacje przekazywane przez zarządzającego audytem wewnętrznym kierownictwu wyższego szczebla i radzie muszą zawierać informacje dotyczące:

- *karty audytu;*
- *niezależności audytu wewnętrznego;*
- *planu audytu i postępów w jego realizacji;*
- *wymagań co do zasobów;*
- *wyników działań audytu;*
- *zgodności z Kodeksem etyki i ze Standardami oraz planowanych działań dotyczących znaczących problemów w tym zakresie.*
- *odpowiedzi kierownictwa na ryzyko, które w ocenie zarządzającego audytem wewnętrznym może być nie do zaakceptowania dla organizacji.*

Powyższe i inne wymagania dotyczące informacji przekazywanych przez zarządzającego audytem wewnętrznym odnoszą się do treści Standardów.

2070 – Usługodawca zewnętrzny a odpowiedzialność organizacji za audyt wewnętrzny

Jeśli audyt wewnętrzny jest prowadzony przez zewnętrznego usługodawcę, musi on poinformować organizację o jej odpowiedzialności za posiadanie skutecznego audytu wewnętrznego.

Interpretation:

The frequency and content of reporting are determined collaboratively by the chief audit executive, senior management and the board. The frequency and content of reporting depends on the importance of the information to be communicated and the urgency of the related actions to be taken by senior management and/or the board.

The chief audit executive's reporting and communication to senior management and the board must include information about:

- *The audit charter.*
- *Independence of the internal audit activity.*
- *The audit plan and progress against the plan.*
- *Resource requirements.*
- *Results of audit activities.*
- *Conformance with the Code of Ethics and the Standards, and action plans to address any significant conformance issues.*
- *Management's response to risk that, in the chief audit executive's judgment, may be unacceptable to the organization.*

These and other chief audit executive communication requirements are referenced throughout the Standards.

2070 – External Service Provider and Organizational Responsibility for Internal Auditing

When an external service provider serves as the internal audit activity, the provider must make the organization aware that the organization has the responsibility for maintaining an effective internal audit activity.

Interpretacja:

Organizacja wykazuje tę odpowiedzialność realizując program zapewnienia i poprawy jakości, który ocenia zgodność audytu z Kodeksem etyki i Standardami.

2100 – Charakter pracy

Stosując systematyczne, uporządkowane i oparte na ryzyku podejście, audyt wewnętrzny musi dokonywać oceny i przyczyniać się do usprawniania procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli w organizacji. Wiarygodność i wartość audytu wewnętrznego są wzmacnione, jeśli audytorzy działają proaktywnie, a ich oceny dostarczają nowego spojrzenia i uwzględniają konsekwencje, jakie mogą wystąpić w przyszłości.

2110 – Ład organizacyjny

Audyt wewnętrzny musi oceniać procesy kształtujące ład organizacyjny i przedstawiać stosowne zalecenia usprawnienia tych procesów w zakresie:

- podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych;
- nadzorowania zarządzania ryzykiem i kontroli;
- promowania odpowiednich zasad etyki i wartości w organizacji;
- zapewniania skutecznego zarządzania efektywnością działań organizacji i odpowiedzialności za wyniki;
- przekazywania informacji o ryzykach i kontroli do odpowiednich obszarów organizacji;
- koordynowania działań i przekazywania informacji pomiędzy radą, audytorami zewnętrznymi i wewnętrznymi, innymi wykonawcami usług zapewniających oraz kierownictwem.

2110.A1 – Audyt wewnętrzny musi oceniać cele, a także sposób zaprojektowania i wdrożenia oraz skuteczność programów i działań organizacji w zakresie etyki.

Interpretation:

This responsibility is demonstrated through the quality assurance and improvement program which assesses conformance with the Code of Ethics and the Standards.

2100 – Nature of Work

The internal audit activity must evaluate and contribute to the improvement of the organization's governance, risk management, and control processes using a systematic, disciplined, and risk-based approach. Internal audit credibility and value are enhanced when auditors are proactive and their evaluations offer new insights and consider future impact.

2110 – Governance

The internal audit activity must assess and make appropriate recommendations for improving to improve the organization's governance processes for:

- Making strategic and operational decisions.
- Overseeing risk management and control.
- Promoting appropriate ethics and values within the organization;
- Ensuring effective organizational performance management and accountability;
- Communicating risk and control information to appropriate areas of the organization;
- Coordinating the activities of and communicating information among the board, external and internal auditors, other assurance providers, and management.

2110.A1 – The internal audit activity must evaluate the design, implementation, and effectiveness of the organization's ethics-related objectives, programs, and activities.

2110.A2 – Audyt wewnętrzny musi oceniać, czy zarządzanie technologią informatyczną wspiera osiąganie celów i realizację strategii organizacji.

2120 – Zarządzanie ryzykiem

Audyt wewnętrzny musi oceniać skuteczność i przyczyniać się do usprawnienia procesów zarządzania ryzykiem.

Interpretacja:

Audyt wewnętrzny uważa procesy zarządzania ryzykiem za skuteczne, jeśli z jego oceny wynika, że:

- *cele organizacji wspierają misję organizacji i są z nią zgodne;*
- *istotne ryzyka zostały zidentyfikowane i ocenione;*
- *wybrano odpowiedni sposób reakcji na ryzyko, zgodny z apetytem organizacji na dane ryzyko;*
- *istotne informacje o ryzyku są zbierane i na czas przekazywane wewnątrz organizacji, umożliwiając pracownikom, kierownictwu i radzie wykonywanie obowiązków.*

Audyt wewnętrzny może w trakcie różnych zadań zbierać informacje potrzebne do wyrażenia powyższej oceny. Wyniki tych zadań, zebrane razem, dadzą obraz procesów zarządzania ryzykiem w organizacji i ich skuteczności.

Procesy zarządzania ryzykiem są monitorowane w ramach bieżącego zarządzania, odrębnych ocen lub na oba te sposoby.

2120.A1 – Audyt wewnętrzny musi oceniać, w jakim stopniu ład organizacyjny, działalność operacyjna i systemy informatyczne organizacji są narażone na ryzyko związane z:

2110.A2 – The internal audit activity must assess whether the information technology governance of the organization supports the organization's strategies and objectives.

2120 - Risk Management

The internal audit activity must evaluate the effectiveness and contribute to the improvement of risk management processes.

Interpretation:

Determining whether risk management processes are effective is a judgment resulting from the internal auditor's assessment that:

- *Organizational objectives support and align with the organization's mission;*
- *Significant risks are identified and assessed;*
- *Appropriate risk responses are selected that align risks with the organization's risk appetite; and*
- *Relevant risk information is captured and communicated in a timely manner across the organization, enabling staff, management, and the board to carry out their responsibilities.*

The internal audit activity may gather the information to support this assessment during multiple engagements. The results of these engagements, when viewed together, provide an understanding of the organization's risk management processes and their effectiveness.

Risk management processes are monitored through ongoing management activities, separate evaluations, or both.

2120.A1 – The internal audit activity must evaluate risk exposures relating to the organization's governance, operations, and information systems regarding the:

<ul style="list-style-type: none"> • osiągnięciem celów strategicznych organizacji, • wiarygodnością i rzetelnością informacji finansowych i operacyjnych; • skutecznością i wydajnością działalności operacyjnej i programów, • ochroną aktywów; • zgodnością z prawem, przepisami, zasadami, procedurami i umowami. <p>2120.A2 – Audyt wewnętrzny musi oceniać możliwość wystąpienia oszustwa i sposób zarządzania ryzykiem oszustwa w organizacji.</p> <p>2120.C1 – W trakcie wykonywania zadań doradczych audytorzy wewnętrzni muszą odnieść się do ryzyk powiązanych z celami zadania. Muszą być także wyczuleni na możliwość istnienia innych znaczących ryzyk.</p> <p>2120.C2 – Audytorzy wewnętrzni muszą wykorzystywać wiedzę o ryzykach uzyskaną w trakcie wykonywania zadań doradczych do oceny procesów zarządzania ryzykiem w organizacji.</p> <p>2120.C3 – Pomagając kierownictwu w tworzeniu lub usprawnianiu procesów zarządzania ryzykiem, audytorzy wewnętrzni muszą powstrzymać się od podejmowania jakichkolwiek obowiązków kierownictwa i faktycznego zarządzania ryzykami.</p> <p>2130 – Kontrola</p> <p>Audyt wewnętrzny musi wspierać organizację w utrzymaniu skutecznych mechanizmów kontrolnych poprzez ocenę ich skuteczności i wydajności oraz promowanie ciągłego usprawniania.</p> <p>2130.A1 – Audyt wewnętrzny musi oceniać, czy mechanizmy kontrolne odpowiednio i skutecznie reagują na ryzyka dotyczące ładu organizacyjnego, działalności operacyjnej i systemów informatycznych w zakresie:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Achievement of the organization’s strategic objectives; • Reliability and integrity of financial and operational information; • Effectiveness and efficiency of operations and programs; • Safeguarding of assets; and • Compliance with laws, regulations, policies, procedures and contracts. <p>2120.A2 – The internal audit activity must evaluate the potential for the occurrence of fraud and how the organization manages fraud risk.</p> <p>2120.C1 – During consulting engagements, internal auditors must address risk consistent with the engagement’s objectives and be alert to the existence of other significant risks.</p> <p>2120.C2 – Internal auditors must incorporate knowledge of risks gained from consulting engagements into their evaluation of the organization’s risk management processes.</p> <p>2120.C3 – When assisting management in establishing or improving risk management processes, internal auditors must refrain from assuming any management responsibility by actually managing risks.</p> <p>2130 – Control</p> <p>The internal audit activity must assist the organization in maintaining effective controls by evaluating their effectiveness and efficiency and by promoting continuous improvement.</p> <p>2130.A1 – The internal audit activity must evaluate the adequacy and effectiveness of controls in responding to the risks within the organization’s governance, operations, and information systems regarding the:</p>
--	--

- osiągnięcia celów strategicznych organizacji,
- wiarygodności i rzetelności informacji finansowych i operacyjnych,
- skuteczności i wydajności działalności operacyjnej i programów,
- ochrony aktywów,
- zgodności z prawem, przepisami, zasadami, procedurami i umowami.

2130. C1 – Audytorzy wewnętrzni muszą wykorzystywać wiedzę o mechanizmach kontrolnych uzyskaną w trakcie wykonywania zadań doradczych do oceny procesów kontroli w organizacji.

2200 – Planowanie zadania

Audytorzy wewnętrzni muszą opracować i udokumentować plan (program) każdego zadania, obejmujący cele i zakres zadania, czas potrzebny do jego realizacji oraz niezbędne zasoby. Program musi brać pod uwagę strategię, cele i ryzyka organizacji, odnoszące się do danego zadania.

2201 – Aspekty planowania

Planując zadanie audytorzy wewnętrzni muszą rozważyć:

- strategię i cele badanej działalności i środki, za pomocą których kontroluje się wyniki tej działalności;
- istotne ryzyka dotyczące celów, zasobów i operacji badanej działalności, jak również środki, za pomocą których potencjalny wpływ ryzyka jest utrzymywany na akceptowalnym poziomie;
- adekwatność i skuteczność procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli danej działalności w porównaniu z odpowiednimi koncepcjami ramowymi lub modelami;
- możliwości wprowadzenia istotnych usprawnień procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli danej działalności.

- Achievement of the organization’s strategic objectives;
- Reliability and integrity of financial and operational information;
- Effectiveness and efficiency of operations and programs;
- Safeguarding of assets; and
- Compliance with laws, regulations, policies, procedures and contracts.

2130.C1– Internal auditors must incorporate knowledge of controls gained from consulting engagements into their evaluation of the organization’s control processes.

2200 – Engagement Planning

Internal auditors must develop and document a plan for each engagement, including the engagement’s objectives, scope, timing, and resource allocations. The plan must consider the organization’s strategies, objectives, and risks relevant to the engagement.

2201 – Planning Considerations

In planning the engagement, internal auditors must consider:

- The strategies and objectives of the activity being reviewed and the means by which the activity controls its performance;
- The significant risks to the activity’s objectives, resources, and operations and the means by which the potential impact of risk is kept to an acceptable level;
- The adequacy and effectiveness of the activity’s governance, risk management and control processes compared to a relevant framework or model;
- The opportunities for making significant improvements to the activity’s governance, risk management and control processes.

2201.A1 – Jeżeli planowane jest zadanie dla jednostek spoza organizacji, audytorzy wewnętrzni muszą pisemnie uzgodnić z nimi cele, zakres, podział obowiązków oraz inne oczekiwania, łącznie z ograniczeniami dotyczącymi rozpowszechniania wyników i dostępu do dokumentacji zadania.

2201.C1 – Audytorzy wewnętrzni muszą uzgodnić ze zleceniodawcami zadań doradczych cele, zakres, podział obowiązków oraz inne oczekiwania. W przypadku znaczących zadań takie uzgodnienia muszą być udokumentowane.

2210 – Cele zadania

Cele muszą zostać ustalone dla każdego zadania.

2210.A1 – Audytorzy wewnętrzni muszą przeprowadzić wstępną ocenę ryzyk związanych z badaną działalnością. Wyniki tej oceny muszą być odzwierciedlone w celach zadania.

2210.A2 – Ustalając cele zadania audytorzy wewnętrzni muszą rozważyć prawdopodobieństwo wystąpienia istotnych błędów, oszustw, niezgodności i innych zagrożeń.

2210.A3 – Do oceny ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontrolnych niezbędne są odpowiednie kryteria. Audytorzy wewnętrzni muszą ustalić, w jakim stopniu przyjęte przez kierownictwo i/lub radę kryteria oceny realizacji celów i zadań są właściwe (odpowiednie). Jeżeli kryteria są właściwe, audytorzy wewnętrzni muszą wykorzystywać je w swoich ocenach. Jeżeli kryteria są nieodpowiednie, audytorzy wewnętrzni muszą ustalić odpowiednie kryteria oceny w drodze dyskusji z kierownictwem i/lub radą.

2201.A1 – When planning an engagement for parties outside the organization, internal auditors must establish a written understanding with them about objectives, scope, respective responsibilities, and other expectations, including restrictions on distribution of the results of the engagement and access to engagement records.

2201.C1 – Internal auditors must establish an understanding with consulting engagement clients about objectives, scope, respective responsibilities, and other client expectations. For significant engagements, this understanding must be documented.

2210 – Engagement Objectives

Objectives must be established for each engagement.

2210.A1 – Internal auditors must conduct a preliminary assessment of the risks relevant to the activity under review. Engagement objectives must reflect the results of this assessment.

2210.A2 – Internal auditors must consider the probability of significant errors, fraud, noncompliance, and other exposures when developing the engagement objectives.

2210.A3 – Adequate criteria are needed to evaluate governance, risk management and controls. Internal auditors must ascertain the extent to which management and/or the board has established adequate criteria to determine whether objectives and goals have been accomplished. If adequate, internal auditors must use such criteria in their evaluation. If inadequate, internal auditors must identify appropriate evaluation criteria through discussion with management and/or the board.

Interpretacja:

Kryteria można podzielić na:

- *wewnętrzne (np. zasady i procedury organizacji);*
- *zewnętrzne (np. prawo i przepisy nałożone przez organy statutowe);*
- *wiodące praktyki (np. wytyczne branżowe i zawodowe).*

2210.C1 – Cele zadań doradczych muszą odnosić się do procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli w zakresie uzgodnionym ze zleceniodawcą.

2210.C2 – Cele zadań doradczych muszą być zgodne z wartościami, strategiami i celami organizacji.

2220 – Zakres zadania

Ustalony zakres zadania musi być wystarczający do realizacji celów zadania.

2220.A1 – Zakres zadania musi uwzględniać związane z celami zadania systemy, dokumentację, personel i majątek rzeczowy, łącznie z tymi, które znajdują się pod kontrolą osób trzecich.

2220.A2 – Jeżeli w trakcie realizacji zadania zapewniającego pojawiają się istotne możliwości świadczenia usług doradczych, należy zawrzeć odrębne pisemne porozumienie ustalające cele, zakres, podział obowiązków oraz inne oczekiwania, a wyniki zadania doradczego należy przedstawić zgodnie ze standardami dla zadań doradczych.

2220.C1 – Wykonując zadania doradcze audytorzy wewnętrzni muszą zapewnić, że zakres zadania jest wystarczający, by objąć nim uzgodnione wcześniej cele. Jeśli w trakcie wykonywania zadania audytorzy wewnętrzni miałby jakieś zastrzeżenia do zakresu, to muszą omówić je ze zleceniodawcą, który zdecyduje, czy zadanie będzie kontynuowane.

Interpretation:

Types of criteria may include:

- *Internal (e.g., policies and procedures of the organization).*
- *External (e.g., laws and regulations imposed by statutory bodies).*
- *Leading practices (e.g., industry and professional guidance).*

2210.C1 – Consulting engagement objectives must address governance, risk management, and control processes to the extent agreed upon with the client.

2210.C2 Consulting engagement objectives must be consistent with the organization's values, strategies, and objectives.

2220 – Engagement Scope

The established scope must be sufficient to achieve the objectives of the engagement.

2220.A1 – The scope of the engagement must include consideration of relevant systems, records, personnel, and physical properties, including those under the control of third parties.

2220.A2 – If significant consulting opportunities arise during an assurance engagement, a specific written understanding as to the objectives, scope, respective responsibilities, and other expectations should be reached and the results of the consulting engagement communicated in accordance with consulting standards.

2220.C1 – In performing consulting engagements, internal auditors must ensure that the scope of the engagement is sufficient to address the agreed-upon objectives. If internal auditors develop reservations about the scope during the engagement, these reservations must be discussed with the client to determine whether to continue with the engagement.

<p>2220.C2 – W trakcie wykonywania zadań doradczych audytorzy wewnętrzni muszą odnieść się do mechanizmów kontrolnych wchodzących w zakres danego zadania (powiązanych z jego celami). Muszą też zwracać uwagę na istotne kwestie związane z systemem kontroli wewnętrznej.</p> <p>2230 – Przydział zasobów</p> <p>Audytorzy wewnętrzni muszą określić zasoby, które będą odpowiednie i wystarczające do osiągnięcia celów zadania. Określenie to opiera się na ocenie charakteru i złożoności każdego zadania, ograniczeniach czasowych oraz dostępnych zasobach.</p> <p>Interpretacja:</p> <p><i>„Odpowiednie” odnosi się do wiedzy, umiejętności i innych kompetencji niezbędnych do wykonania zadania. „Wystarczające” odnosi się do ilości zasobów niezbędnych do realizacji zadania z należytą starannością zawodową.</i></p> <p>2240 – Program zadania</p> <p>Audytorzy wewnętrzni muszą opracować i udokumentować program zadania pozwalający na osiągnięcie celów zadania.</p> <p>2240.A1 – Programy zadań muszą zawierać procedury identyfikacji, analizy, oceny i dokumentowania informacji w toku realizacji zadania. Program musi zostać zatwierdzony przed jego zastosowaniem (rozpoczęciem prac), a wszelkie zmiany muszą być niezwłocznie akceptowane.</p> <p>2240.C1 – Programy zadań doradczych mogą mieć różną formę i treść, zależnie od charakteru zadania.</p> <p>2300 – Wykonywanie zadania</p> <p>Audytorzy wewnętrzni muszą zbierać, analizować, oceniać i dokumentować informacje wystarczające do osiągnięcia celów zadania.</p>	<p>2220.C2 During consulting engagements, internal auditors must address controls consistent with the engagement’s objectives and be alert to significant control issues.</p> <p>2230 – Engagement Resource Allocation</p> <p>Internal auditors must determine appropriate and sufficient resources to achieve engagement objectives based on an evaluation of the nature and complexity of each engagement, time constraints, and available resources.</p> <p>Interpretation:</p> <p><i>Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the engagement. Sufficient refers to the quantity of resources needed to accomplish the engagement with due professional care.</i></p> <p>2240 – Engagement Work Program</p> <p>Internal auditors must develop and document work programs that achieve the engagement objectives.</p> <p>2240.A1 – Work programs must include the procedures for identifying, analyzing, evaluating, and documenting information during the engagement. The work program must be approved prior to its implementation, and any adjustments approved promptly.</p> <p>2240.C1 – Work programs for consulting engagements may vary in form and content depending upon the nature of the engagement.</p> <p>2300 – Performing the Engagement</p> <p>Internal auditors must identify, analyze, evaluate, and document sufficient information to achieve the engagement’s objectives.</p>
--	---

2310 – Zbieranie informacji

Audytorzy wewnętrzni muszą zebrać informacje, które dotyczą zadania, są wystarczające, wiarygodne i przydatne do osiągnięcia jego celów.

Interpretacja:

Informacja wystarczająca jest rzeczowa, odpowiednia i przekonująca, tak że rozważna, dobrze poinformowana osoba doszłaby na jej podstawie do tych samych wniosków co audytor. Informacja wiarygodna to najlepsza informacja możliwa do uzyskania przy pomocy odpowiednich technik audytu. Informacja dotyczy zadania, jeśli stanowi podstawę ustaleń i zaleceń oraz jest zgodna z celami zadania. Informacja przydatna pomaga organizacji osiągnąć cele.

2320 – Analiza i ocena

Audytorzy wewnętrzni muszą opierać wnioski i wyniki zadania na odpowiednich analizach i ocenach.

2330 – Dokumentowanie informacji

Audytorzy wewnętrzni muszą dokumentować wystarczające, wiarygodne, przydatne i dotyczące zadania informacje, stanowiące podstawę wyników i wniosków.

2330.A1 – Zarządzający audytem wewnętrznym musi kontrolować dostęp do dokumentacji zadania. Przed udostępnieniem takiej dokumentacji osobom z zewnątrz zarządzający audytem, w zależności od sytuacji, musi uzyskać zgodę kierownictwa wyższego szczebla i/lub opinię prawną.

2330.A2 – Zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować wymagania dotyczące archiwizacji dokumentacji zadań, niezależnie od nośnika, na którym jest ona zapisana. Wymagania te muszą być zgodne z wytycznymi organizacji oraz innymi obowiązującymi przepisami i wymogami.

2310 – Identifying Information

Internal auditors must identify sufficient, reliable, relevant, and useful information to achieve the engagement's objectives.

Interpretation:

Sufficient information is factual, adequate, and convincing so that a prudent, informed person would reach the same conclusions as the auditor. Reliable information is the best attainable information through the use of appropriate engagement techniques. Relevant information supports engagement observations and recommendations and is consistent with the objectives for the engagement. Useful information helps the organization meet its goals.

2320 – Analysis and Evaluation

Internal auditors must base conclusions and engagement results on appropriate analyses and evaluations.

2330 – Documenting Information

Internal auditors must document sufficient, reliable, relevant, and useful information to support the engagement results and conclusions.

2330.A1 – The chief audit executive must control access to engagement records. The chief audit executive must obtain the approval of senior management and/or legal counsel prior to releasing such records to external parties, as appropriate.

2330.A2 – The chief audit executive must develop retention requirements for engagement records, regardless of the medium in which each record is stored. These retention requirements must be consistent with the organization's guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

2330.C1 – Zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować zasady archiwizacji i sprawowania pieczy nad dokumentacją zadań doradczych oraz zasady jej udostępnienia, w tym także osobom spoza organizacji. Zasady te muszą być zgodne z wytycznymi organizacji oraz innymi obowiązującymi przepisami i wymogami.

2340 – Nadzorowanie zadania

Zadania muszą być odpowiednio nadzorowane, by zapewnić osiągnięcie celów, odpowiednią jakość prac i rozwój personelu.

Interpretacja:

Zakres wymaganego nadzoru zależy od biegłości i doświadczenia audytorów wewnętrznych oraz złożoności zadania. Zarządzający audytem wewnętrznym ponosi ogólną odpowiedzialność za nadzór nad zadaniem, zarówno wykonywanym przez, jak i na rzecz audytu wewnętrznego, ale może delegować odpowiednio doświadczonych członków zespołu audytowego do dokonywania przeglądu. Nadzór należy odpowiednio udokumentować, a dokumentację przechowywać.

2400 – Informowanie o wynikach

Audytorzy wewnętrzni muszą informować o wynikach zadań.

2410 – Kryteria informowania

Informacja musi obejmować cele, zakres i wyniki zadania.

2410.A1 – Ostateczna informacja o wynikach zadania musi zawierać odpowiednie wnioski, a także zalecenia i/lub plany działań. Tam gdzie to uzasadnione, audytorzy wewnętrzni powinni przedstawić opinię. Opinia musi uwzględniać oczekiwania kierownictwa wyższego szczebla, rady i innych interesariuszy i musi być poparta wystarczającymi, rzetelnymi, przydatnymi i dotyczącymi zadania informacjami.

2330.C1 – The chief audit executive must develop policies governing the custody and retention of consulting engagement records, as well as their release to internal and external parties. These policies must be consistent with the organization’s guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

2340 – Engagement Supervision

Engagements must be properly supervised to ensure objectives are achieved, quality is assured, and staff is developed.

Interpretation:

The extent of supervision required will depend on the proficiency and experience of internal auditors and the complexity of the engagement. The chief audit executive has overall responsibility for supervising the engagement, whether performed by or for the internal audit activity, but may designate appropriately experienced members of the internal audit activity to perform the review. Appropriate evidence of supervision is documented and retained.

2400 – Communicating Results

Internal auditors must communicate the results of engagements.

2410 – Criteria for Communicating

Communications must include the engagement’s objectives, scope and results.

2410.A1 – Final communication of engagement results must include applicable conclusions, as well as applicable recommendations and/or action plans. Where appropriate, the internal auditors’ opinion should be provided. An opinion must take into account the expectations of senior management, the board, and other stakeholders and must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretacja:

Opinie w zadaniach mogą przybierać formę ocen, wniosków lub innych opisów wyników. Zadania, w których wyrażenie opinii jest uzasadnione, mogą dotyczyć mechanizmów kontrolnych w konkretnym procesie lub jednostce organizacyjnej, lub odpowiadających na konkretne ryzyko. Do sformułowania opinii konieczne jest rozważenie wyników zadania i ich znaczenia.

2410.A2 – Zachęca się audytorów wewnętrznych do przekazywania informacji o dobrej pracy audytowanego.

2410.A3 – Kiedy wyniki zadania są udostępniane osobom spoza organizacji, osoby te muszą być poinformowane o ograniczeniu rozpowszechniania i wykorzystania wyników.

2410.C1 – Informacja o postępach i wynikach zadań doradczych będzie miała różną formę i treść, zależnie od charakteru zadania i potrzeb zleceniodawcy.

2420 – Jakość informacji

Przekazywane informacje muszą być dokładne, obiektywne, jasne, zwięzłe, konstruktywne, kompletne oraz dostarczone na czas.

Interpretacja:

Dokładne informacje są wolne od błędów i zniekształceń, wiernie odzwierciedlają fakty. Obiektywne informacje są rzetelne i bezstronne; wynikają z wyważonej i dokonanej bez uprzedzeń oceny wszystkich związanych z zadaniem faktów i okoliczności. Jasne informacje są logiczne i łatwe do zrozumienia; unikają niepotrzebnego języka technicznego (żargonu zawodowego) i zawierają wszystkie ważne informacje dotyczące zadania. Zwięzłe informacje dotyczą przedmiotu zadania, nie zawierają niepotrzebnych wywodów, nadmiernych szczegółów, powtórzeń

Interpretation:

Opinions at the engagement level may be ratings, conclusions, or other descriptions of the results. Such an engagement may be in relation to controls around a specific process, risk, or business unit. The formulation of such opinions requires consideration of the engagement results and their significance.

2410.A2 – Internal auditors are encouraged to acknowledge satisfactory performance in engagement communications.

2410.A3 – When releasing engagement results to parties outside the organization, the communication must include limitations on distribution and use of the results.

2410.C1 – Communication of the progress and results of consulting engagements will vary in form and content depending upon the nature of the engagement and the needs of the client.

2420 – Quality of Communications

Communications must be accurate, objective, clear, concise, constructive, complete, and timely.

Interpretation:

Accurate communications are free from errors and distortions and are faithful to the underlying facts. Objective communications are fair, impartial, and unbiased and are the result of a fair-minded and balanced assessment of all relevant facts and circumstances. Clear communications are easily understood and logical, avoiding unnecessary technical language and providing all significant and relevant information. Concise communications are to the point and avoid unnecessary elaboration, superfluous detail, redundancy, and

<p><i>i rozwlekłości. Konstrukttywne informacje są przydatne audytowanemu i organizacji, i w razie potrzeby prowadzą do usprawnień. Kompletnym informacjom nie brakuje niczego, co jest niezbędne dla odbiorców; zawierają one wszelkie znaczące i dotyczące zadania elementy i ustalenia, będące podstawą wniosków i zaleceń. Informacje „na czas” są przygotowane i przekazane w odpowiednim terminie, w zależności od istotności zagadnienia, tak by umożliwić kierownictwu podjęcie odpowiednich działań korygujących.</i></p> <p>2421 – Błędy i pominięcia</p> <p>Jeśli ostateczna informacja o wynikach zawiera znaczące błędy lub pominięcia, zarządzający audytem wewnętrznym musi przekazać poprawioną informację wszystkim, którzy otrzymali pierwotną wersję.</p> <p>2430 – Użycie formuły „przeprowadzono zgodnie z Międzynarodowymi standardami profesjonalnej praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”</p> <p>Stwierdzenie, że zadania zostały przeprowadzone zgodnie z <i>Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego</i> jest uzasadnione tylko wtedy, gdy wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości potwierdzają ten stan.</p> <p>2431 – Ujawnienie nieprzestrzegania</p> <p>Jeśli nieprzestrzeganie <i>Kodeksu etyki</i> lub <i>Standardów</i> wpływa na dane zadanie, to informacja o wynikach musi ujawniać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • które zasady ogólne lub reguły postępowania w <i>Kodeksie etyki</i> lub też <i>Standard(y)</i> nie były w pełni przestrzegane; • przyczynę(y) ich nieprzestrzegania; • wpływ nieprzestrzegania na zadanie i na przekazane wyniki. 	<p><i>wordiness. Constructive communications are helpful to the engagement client and the organization and lead to improvements where needed. Complete communications lack nothing that is essential to the target audience and include all significant and relevant information and observations to support recommendations and conclusions. Timely communications are opportune and expedient, depending on the significance of the issue, allowing management to take appropriate corrective action.</i></p> <p>2421 – Errors and Omissions</p> <p>If a final communication contains a significant error or omission, the chief audit executive must communicate corrected information to all parties who received the original communication.</p> <p>2430 – Use of “Conducted in Conformance with the <i>International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing</i>”</p> <p>Indicating that engagements are “conducted in conformance with the <i>International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing</i>” is appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.</p> <p>2431 – Engagement Disclosure of Nonconformance</p> <p>When nonconformance with the Code of Ethics or the <i>Standards</i> impacts a specific engagement, communication of the results must disclose the:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principle(s) or rule(s) of conduct of the Code of Ethics or the <i>Standard(s)</i> with which full conformance was not achieved; • Reason(s) for nonconformance; • Impact of nonconformance on the engagement and the communicated engagement results.
--	---

2440 – Przekazywanie wyników

Zarządzający audytem wewnętrznym musi przekazać wyniki właściwym osobom.

Interpretacja:

Zarządzający audytem wewnętrznym jest odpowiedzialny za przejrzanie i zatwierdzenie ostatecznej informacji z zadania przed jej udostępnieniem oraz decyzję, komu i w jaki sposób będzie ona przekazana. Jeśli zarządzający audytem wewnętrznym deleguje te obowiązki, nadal ponosi ogólną odpowiedzialność.

2440.A1 – Zarządzający audytem wewnętrznym jest odpowiedzialny za przekazanie ostatecznych wyników osobom, które mogą zapewnić poświęcenie im odpowiedniej uwagi.

2440.A2 – O ile wymogi prawne, statutowe lub regulaminowe nie stanowią inaczej, przed udostępnieniem wyników osobom spoza organizacji, zarządzający audytem wewnętrznym musi:

- ocenić potencjalne ryzyko dla organizacji;
- skonsultować się odpowiednio z kierownictwem wyższego szczebla i/lub radcą prawnym;
- kontrolować rozpowszechnianie wyników, ograniczając możliwości ich wykorzystania.

2440.C1 – Zarządzający audytem wewnętrznym jest odpowiedzialny za przekazanie zleceniodawcom ostatecznych wyników zadania.

2440.C2 – W trakcie wykonywania zadań doradczych mogą pojawić się kwestie związane z ładem organizacyjnym, zarządzaniem ryzykiem i kontrolą. Zawsze, gdy kwestie te są istotne dla organizacji, muszą być przekazane kierownictwu wyższego szczebla i radzie.

2440 – Disseminating Results

The chief audit executive must communicate results to the appropriate parties.

Interpretation:

The chief audit executive is responsible for reviewing and approving the final engagement communication before issuance and for deciding to whom and how it will be disseminated. When the chief audit executive delegates these duties, he or she retains overall responsibility.

2440.A1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results to parties who can ensure that the results are given due consideration.

2440.A2 – If not otherwise mandated by legal, statutory, or regulatory requirements, prior to releasing results to parties outside the organization the chief audit executive must:

- Assess the potential risk to the organization;
- Consult with senior management and/or legal counsel as appropriate; and
- Control dissemination by restricting the use of the results.

2440.C1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results of consulting engagements to clients.

2440.C2 – During consulting engagements, governance, risk management, and control issues may be identified. Whenever these issues are significant to the organization, they must be communicated to senior management and the board.

2450 – Ogólne opinie

Jeśli wydawana jest ogólna opinia, musi uwzględniać strategie, cele i ryzyka organizacji oraz oczekiwania kierownictwa wyższego szczebla, rady i innych interesariuszy. Ogólna opinia musi być poparta wystarczającymi, rzetelnymi, przydatnymi i dotyczącymi zadania informacjami.

Interpretacja:

Informacja będzie obejmowała:

- zakres, w tym okres którego opinia dotyczy;
- ograniczenia zakresu;
- wszystkie powiązane projekty, w tym te, w których polegano na zapewnieniach udzielonych przez innych usługodawców;
- podsumowanie informacji uzasadniających opinię;
- zasady ramowe ryzyka lub kontroli, lub inne kryteria użyte jako podstawa ogólnej opinii;
- ogólną opinię, ocenę lub wnioski.

Informacja musi zawierać powody wydania niekorzystnej ogólnej opinii.

2500 – Monitorowanie postępów

Zarządzający audytem wewnętrznym musi stworzyć i zapewnić działanie systemu monitorowania wyników audytu przekazanych kierownictwu.

2500.A1 – Zarządzający audytem wewnętrznym musi ustanowić proces monitorowania realizacji zaleceń i upewnić się, że decyzje kierownictwa zostały skutecznie wdrożone lub też kierownictwo wyższego szczebla zaakceptowało ryzyko niepodejmowania działań.

2500.C1 – Audyt wewnętrzny musi monitorować wyniki zadań doradczych w zakresie uzgodnionym ze zleceniodawcą.

2450 – Overall Opinions

When an overall opinion is issued, it must take into account the strategies, objectives, and risks of the organization; and the expectations of senior management, the board, and other stakeholders. The overall opinion must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretation:

The communication will include:

- *The scope, including the time period to which the opinion pertains;*
- *Scope limitations;*
- *Consideration of all related projects including the reliance on other assurance providers;*
- *A summary of the information that supports the opinion;*
- *The risk or control framework or other criteria used as a basis for the overall opinion; and*
- *The overall opinion, judgment, or conclusion reached.*

The reasons for an unfavorable overall opinion must be stated.

2500 – Monitoring Progress

The chief audit executive must establish and maintain a system to monitor the disposition of results communicated to management.

2500.A1 – The chief audit executive must establish a follow-up process to monitor and ensure that management actions have been effectively implemented or that senior management has accepted the risk of not taking action.

2500.C1 – The internal audit activity must monitor the disposition of results of consulting engagements to the extent agreed upon with the client.

2600 – Informowanie o akceptacji ryzyka

Jeżeli zdaniem zarządzającego audytem wewnętrznym kierownictwo przyjęło poziom ryzyka, który może być nie do zaakceptowania dla organizacji, musi omówić te kwestie z kierownictwem wyższego szczebla. Jeżeli zarządzający audytem wewnętrznym stwierdzi, że decyzja nie została zmieniona, musi przekazać sprawę radzie.

Interpretacja:

Identyfikacja ryzyka akceptowalnego dla kierownictwa może nastąpić w wyniku usług zapewniających lub doradczych, monitorowania postępu działań podjętych przez kierownictwo w odpowiedzi na poprzednie zadania lub innych prac. Decyzja co do rozwiązań dotyczących ryzyka nie należy do obowiązków zarządzającego audytem wewnętrznym.

2600 – Communicating the Acceptance of Risks

When the chief audit executive concludes that management has accepted a level of risk that may be unacceptable to the organization, the chief audit executive must discuss the matter with senior management. If the chief audit executive determines that the matter has not been resolved, the chief audit executive must communicate the matter to the board.

Interpretation:

The identification of risk accepted by management may be observed through an assurance or consulting engagement, monitoring progress on actions taken by management as a result of prior engagements, or other means. It is not the responsibility of the chief audit executive to resolve the risk.

Słownik

Apetyt na ryzyko

Poziom ryzyka, który organizacja jest skłonna zaakceptować.

Audyt wewnętrzny

Departament, wydział, zespół konsultantów lub innych ekspertów świadczący usługi zapewniające i doradcze, działający niezależnie i obiektywnie w celu przysporzenia wartości i usprawnienia działalności operacyjnej organizacji. Audyt wewnętrzny systematycznie, w uporządkowany sposób ocenia procesy: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli i przyczynia się do poprawy ich działania, tym samym pomagając organizacji osiągnąć cele.

Cele zadania

Ogólne określenie przez audytorów wewnętrznych, co zamierzają osiągnąć, wykonując dane zadanie.

Informatyczne mechanizmy kontrolne

Mechanizmy kontrolne wspierające ład organizacyjny i zarządzanie organizacją. Mechanizmy te zapewniają ogólną i techniczną kontrolę nad infrastrukturą informatyczną: oprogramowaniem, informacją, sprzętem i ludźmi.

Istotność

Względna ważność danej kwestii w kontekście, w jakim jest rozpatrywana, z uwzględnieniem czynników ilościowych i jakościowych, takich jak wielkość, charakter, efekt, związek z tematem i skutek. Przy ocenie istotności danej kwestii w kontekście badanych celów audytorzy wewnętrzni posługują się zawodowym osądem.

Glossary

Risk Appetite

The level of risk that an organization is willing to accept.

Internal Audit Activity

A department, division, team of consultants, or other practitioner(s) that provides independent, objective assurance and consulting services designed to add value and improve an organization's operations. The internal audit activity helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to evaluate and improve the effectiveness of governance, risk management and control processes.

Engagement Objectives

Broad statements developed by internal auditors that define intended engagement accomplishments.

Information Technology Controls

Controls that support business management and governance as well as provide general and technical controls over information technology infrastructures such as applications, information, infrastructure, and people.

Significance

The relative importance of a matter within the context in which it is being considered, including quantitative and qualitative factors, such as magnitude, nature, effect, relevance, and impact. Professional judgment assists internal auditors when evaluating the significance of matters within the context of the relevant objectives.

<p>Karta Karta audytu wewnętrznego to oficjalny dokument określający cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego. Karta ustala pozycję audytu wewnętrznego w strukturze organizacji; upoważnia do dostępu do danych, personelu i majątku rzeczowego w zakresie wymaganym do wykonywania zadań audytowych; określa zakres działania audytu wewnętrznego.</p> <p>Kodeks etyki <i>Kodeks etyki</i> Instytutu Auditorów Wewnętrznych (IIA) jest zbiorem zasad ogólnych dotyczących zawodu i praktyki audytu wewnętrznego oraz zasad postępowania określających zachowania oczekiwane od audytorów wewnętrznych. <i>Kodeks etyki</i> ma zastosowanie zarówno do osób, jak i organizacji świadczących usługi audytu wewnętrznego. Celem <i>Kodeksu etyki</i> jest promowanie zasad etycznych wykonywania zawodu audytora wewnętrznego na całym świecie.</p> <p>Konflikt interesów Każdego typu relacja, która nie jest lub wydaje się nie być w najlepszym interesie organizacji. Konflikt interesów poddaje w wątpliwość zdolność audytora do wykonywania zadań i obowiązków w obiektywny sposób.</p> <p>Kontrola Każde działanie podejmowane przez kierownictwo, radę i inne osoby w celu zarządzenia ryzykiem i zwiększenia prawdopodobieństwa osiągnięcia ustalonych celów. Kierownictwo planuje i organizuje działania wystarczające do uzyskania racjonalnego zapewnienia, że ogólne i szczegółowe cele organizacji zostaną zrealizowane. Kierownictwo kieruje też wykonaniem tych działań.</p>	<p>Charter The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities.</p> <p>Code of Ethics The Code of Ethics of The Institute of Internal Auditors (IIA) are Principles relevant to the profession and practice of internal auditing, and Rules of Conduct that describe behavior expected of internal auditors. The Code of Ethics applies to both parties and entities that provide internal audit services. The purpose of the Code of Ethics is to promote an ethical culture in the global profession of internal auditing.</p> <p>Conflict of Interest Any relationship that is, or appears to be, not in the best interest of the organization. A conflict of interest would prejudice an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.</p> <p>Control Any action taken by management, the board, and other parties to manage risk and increase the likelihood that established objectives and goals will be achieved. Management plans, organizes, and directs the performance of sufficient actions to provide reasonable assurance that objectives and goals will be achieved.</p>
---	--

<p>Ład informatyczny (ang. IT governance) Obejmuje osoby zarządzające, struktury organizacyjne i procesy zapewniające, że wykorzystanie informatyki w organizacji wspiera osiągnięcie celów organizacji i realizację jej strategii.</p> <p>Ład organizacyjny (ang. governance) Procesy i struktury wprowadzone przez radę w celu informowania, kierowania, zarządzania i monitorowania działań organizacji, prowadzących do osiągnięcia jej celów.</p> <p>Międzynarodowe ramowe zasady praktyki zawodowej Koncepcja ramowa porządkująca wytyczne Instytutu Audytorów Wewnętrznych (IIA). Istnieją dwie kategorie wytycznych IIA: (1) obowiązkowe i (2) zalecane.</p> <p>Musi Słowa „musi” użyto w <i>Standardach</i>, aby opisać bezwarunkowy obowiązek.</p> <p>Naruszenia Naruszenia niezależności organizacyjnej lub indywidualnego obiektywizmu mogą wystąpić w postaci konfliktu interesów o charakterze osobistym, ograniczenia zakresu badania, ograniczenia w dostępie do danych, personelu i majątku, jak również ograniczenia zasobów (finansowania).</p> <p>Niezależność Brak okoliczności, które zagrażają bezstronnemu wykonywaniu obowiązków przez audyt wewnętrzny.</p>	<p>Information Technology Governance Consists of the leadership, organizational structures, and processes that ensure that the enterprise’s information technology supports the organization’s strategies and objectives.</p> <p>Governance The combination of processes and structures implemented by the board to inform, direct, manage, and monitor the activities of the organization toward the achievement of its objectives.</p> <p>International Professional Practices Framework The conceptual framework that organizes the authoritative guidance promulgated by The IIA. Authoritative guidance is composed of two categories (1) mandatory and (2) recommended.</p> <p>Must The <i>Standards</i> use the word “must” to specify an unconditional requirement.</p> <p>Impairment Impairment to organizational independence and individual objectivity may include personal conflicts of interest, scope limitations, restrictions on access to records, personnel, and properties, and resource limitations (funding).</p> <p>Independence The freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner.</p>
---	--

<p>Obiektywizm Bezstronna postawa intelektualna, pozwalająca audytorom wewnętrznym na przeprowadzanie zadań z pełną wiarą w efekty ich pracy oraz unikaniem jakichkolwiek ustępstw co do jakości. Obiektywizm wymaga, by audytorzy wewnętrznymi nie podporządkowywali swoich osądów w sprawach audytu opiniom innych osób.</p> <p>Odpowiednia kontrola Ma miejsce wówczas, gdy kierownictwo zaplanowało i zorganizowało kontrolę w sposób dający racjonalne zapewnienie, że organizacja skutecznie zarządza ryzykiem, a jej ogólne i szczegółowe cele zostaną sprawnie i ekonomicznie zrealizowane.</p> <p>Ogólna opinia Ocena, wniosek i/lub inny opis wyników przedstawione przez zarządzającego audytem wewnętrznym i dotyczące szeroko pojętych procesów ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i/lub kontroli w organizacji. Ogólna opinia jest formułowana zgodnie z zawodowym osądem zarządzającego audytem na podstawie wyników poszczególnych zadań i innych działań wykonanych w danym okresie.</p> <p>Opinia z zadania Ocena, wniosek i/lub inny opis wyników konkretnego zadania audytowego, odnoszące się do zagadnień związanych z celami i zakresem tego zadania.</p> <p>Oszustwo Każdy bezprawny czyn charakteryzujący się celowym wprowadzeniem w błąd, zatajeniem prawdy lub nadużyciem zaufania. Czyny te nie są dokonane pod wpływem przemocy ani groźby użycia siły. Oszustwa są popełniane przez osoby i organizacje w celu zdobycia pieniędzy, majątku lub świadczeń, w celu uniknięcia płatności lub utraty świadczeń, a także w celu uzyskania korzyści osobistych lub biznesowych.</p>	<p>Objectivity An unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others.</p> <p>Adequate Control Present if management has planned and organized (designed) in a manner that provides reasonable assurance that the organization's risks have been managed effectively and that the organization's goals and objectives will be achieved efficiently and economically.</p> <p>Overall Opinion The rating, conclusion, and/or other description of results provided by the chief audit executive addressing, at a broad level, governance, risk management, and/or control processes of the organization. An overall opinion is the professional judgement of the chief audit executive based on the results of a number of individual engagements and other activities for a specific time interval.</p> <p>Engagement opinion The rating, conclusion, and/or other description of results of an individual internal audit engagement, relating to those aspects within the objectives and scope of the engagement.</p> <p>Fraud Any illegal act characterized by deceit, concealment, or violation of trust. These acts are not dependent upon the threat of violence or physical force. Frauds are perpetrated by parties and organizations to obtain money, property, or services; to avoid payment or loss of services; or to secure personal or business advantage.</p>
---	---

<p>Podstawowe zasady praktyki zawodowej audytu wewnętrznego <i>Podstawowe zasady praktyki zawodowej audytu wewnętrznego</i> stanowią podstawę <i>Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej</i> i wspierają skuteczność audytu wewnętrznego.</p> <p>Powinien Słowa „powinien” użyto w <i>Standardach</i> w sytuacjach, w których oczekiwane jest przestrzeganie danego wymagania, chyba że profesjonalna ocena okoliczności uzasadnia odstępstwo.</p> <p>Procesy kontroli Zasady, procedury (ręczne i automatyczne) oraz działania będące częścią ramowej koncepcji kontroli zaprojektowane i funkcjonujące w taki sposób, by zapewnić, że ryzyka mieszczą się w granicach akceptowalnych dla organizacji.</p> <p>Program zadania Dokument zawierający listę procedur, które mają być wykonane w trakcie zadania i które prowadzą do osiągnięcia celów zadania.</p> <p>Przysparzać wartości Audyt wewnętrzny przysparza wartości organizacji (i jej interesariuszom), kiedy dostarcza obiektywnego zapewnienia w istotnych kwestiach oraz przyczynia się do skuteczności i wydajności procesów: ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli.</p> <p>Rada Najwyższy organ nadzorczy (np. rada dyrektorów, rada nadzorcza, zarządzająca lub powiernicza), do obowiązków którego należy kierowanie i/lub nadzór nad działaniami organizacji oraz rozliczanie kierownictwa wyższego szczebla. Choć istnieją różne rozwiązania w zakresie ładu organizacyjnego w różnych jurysdykcjach i sektorach, to zazwyczaj w</p>	<p>Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing The Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing are the foundation for the International Professional Practices Framework and support internal audit effectiveness.</p> <p>Should The <i>Standards</i> use the word “should” where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.</p> <p>Control Processes The policies, procedures (both manual and automated), and activities that are part of a control framework, designed and operated to ensure that risks are contained within the level that an organization is willing to accept.</p> <p>Engagement Work Program A document that lists the procedures to be followed during an engagement, designed to achieve the engagement plan.</p> <p>Add Value The internal audit activity adds value to the organization (and its stakeholders) when it provides objective and relevant assurance, and contributes to the effectiveness and efficiency of governance, risk management, and control processes.</p> <p>Board The highest level governing body (e.g. a board of directors, a supervisory board, or a board of governors or trustees) charged with the responsibility to direct and/or oversee the organization’s activities and hold senior management accountable. Although governance arrangements vary among jurisdictions</p>
---	--

<p>radzie znajdują się osoby, które nie są częścią kierownictwa. Jeśli rada nie istnieje, wówczas słowo „rada” w <i>Standardach</i> odnosi się do grupy lub osoby, której powierzono obowiązki w zakresie ładu organizacyjnego. „Rada” w <i>Standardach</i> może też oznaczać komitet lub inne ciało, któremu organ nadzorczy przekazał określone obowiązki (np. komitet audytu).</p> <p>Ryzyko Możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów. Ryzyko jest mierzone wpływem (skutkami) i prawdopodobieństwem wystąpienia.</p> <p>Standard Wymagania dotyczące wykonywania szerokiego zakresu działań audytowych i oceny działalności audytu wewnętrznego, opublikowane przez Radę ds. standardów audytu wewnętrznego IIA.</p> <p>Środowisko kontroli Postawa oraz działania rady i kierownictwa w odniesieniu do znaczenia kontroli w organizacji. Środowisko kontroli zapewnia dyscyplinę i strukturę niezbędne do osiągnięcia podstawowych celów systemu kontroli wewnętrznej. Na środowisko kontroli składają się następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczciwość i wartości etyczne; • filozofia i styl działania kierownictwa; • struktura organizacyjna; • delegowanie uprawnień i obowiązków; • zasady i praktyka zarządzania zasobami ludzkimi; • kompetencje pracowników. 	<p>and sectors, typically the board includes members who are not part of management. If a board does not exist, the word “board” in the <i>Standards</i> refers to a group or person charged with governance of the organization. Furthermore, “board” in the <i>Standards</i> may refer to a committee or another body to which the governing body has delegated certain functions (e.g. an audit committee).</p> <p>Risk The possibility of an event occurring that will have an impact on the achievement of objectives. Risk is measured in terms of impact and likelihood.</p> <p>Standard A professional pronouncement promulgated by the Internal Audit Standards Board that delineates the requirements for performing a broad range of internal audit activities, and for evaluating internal audit performance.</p> <p>Control Environment The attitude and actions of the board and management regarding the importance of control within the organization. The control environment provides the discipline and structure for the achievement of the primary objectives of the system of internal control. The control environment includes the following elements:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrity and ethical values. • Management’s philosophy and operating style. • Organizational structure. • Assignment of authority and responsibility. • Human resource policies and practices. • Competence of personnel.
---	---

<p>Techniki audytu wykorzystujące technologię informatyczną Wszelkie zautomatyzowane narzędzia audytu, takie jak ogólne oprogramowanie audytowe, generatory danych testowych, skomputeryzowane programy audytowe, specjalne narzędzia audytowe i techniki audytu wspierane komputerowo (ang. CAATs).</p> <p>Usługi doradcze Doradztwo i pokrewne usługi na rzecz klienta. Charakter i zakres tych usług są uzgodnione z klientem. Celem usług doradczych jest przysporzenie wartości i usprawnienie procesów ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli z zachowaniem zasady, że audytor wewnętrzny nie przejmuje obowiązków kierownictwa. Przykładami takich usług są: konsultacja, doradztwo, facylitacja oraz szkolenie.</p> <p>Usługi zapewniające Obiektywne badanie dowodów w celu dostarczenia niezależnej oceny procesów ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem i kontroli. Przykładem takich usług są audyty finansowe, działalności, zgodności, bezpieczeństwa systemów oraz przeglądy typu due diligence.</p> <p>Usługodawca zewnętrzny Osoba lub firma spoza organizacji, która posiada szczególną wiedzę, umiejętności i doświadczenie w określonej dziedzinie.</p> <p>Zadanie Konkretne zadanie, przedsięwzięcie lub przegląd, na przykład audyt wewnętrzny, przegląd samooceny kontroli, badanie oszustwa lub doradztwo. Zadanie może obejmować wiele czynności lub działań zaprojektowanych tak, by osiągnąć określone, powiązane ze sobą cele.</p>	<p>Technology-based Audit Techniques Any automated audit tool, such as generalized audit software, test data generators, computerized audit programs, specialized audit utilities and computer-assisted audit techniques (CAATs).</p> <p>Consulting Services Advisory and related client service activities, the nature and scope of which are agreed with the client, are intended to add value and improve an organization's governance, risk management, and control processes without the internal auditor assuming management responsibility. Examples include counsel, advice, facilitation, and training.</p> <p>Assurance Services An objective examination of evidence for the purpose of providing an independent assessment on governance, risk management and control processes for the organization. Examples may include financial, performance, compliance, system security, and due diligence engagements.</p> <p>External Service Provider A person or firm outside of the organization that has special knowledge, skill, and experience in a particular discipline.</p> <p>Engagement A specific internal audit assignment, task, or review activity, such as an internal audit, control self-assessment review, fraud examination, or consultancy. An engagement may include multiple tasks or activities designed to accomplish a specific set of related objectives.</p>
---	---

<p>Zarządzający audytem wewnętrznym „Zarządzający audytem wewnętrznym” opisuje rolę osoby zajmującej stanowisko kierownicze, odpowiedzialnej za skuteczne zarządzanie audytem wewnętrznym zgodnie z kartą audytu oraz obowiązkowymi elementami <i>Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej</i>. Zarządzający audytem wewnętrznym i osoby mu podległe posiadają odpowiednie kwalifikacje i dyplomy zawodowe. Nazwa stanowiska i/lub obowiązki zarządzającego audytem wewnętrznym może być różna w różnych organizacjach.</p> <p>Zarządzanie ryzykiem Proces identyfikacji, oceny, zarządzania i kontroli potencjalnych zdarzeń lub sytuacji, dostarczający racjonalnego zapewnienia, że cele organizacji zostaną zrealizowane.</p> <p>Zgodność Przestrzeganie zasad, planów, procedur, przepisów prawa, regulacji, umów lub innych wymogów.</p>	<p>Chief Audit Executive Chief audit executive describes the role of a person in a senior position responsible for effectively managing the internal audit activity in accordance with the internal audit charter and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework. The chief audit executive or others reporting to the chief audit executive will have appropriate professional certifications and qualifications. The specific job title and/or responsibilities of the chief audit executive may vary across organizations.</p> <p>Risk Management A process to identify, assess, manage, and control potential events or situations to provide reasonable assurance regarding the achievement of the organization’s objectives.</p> <p>Compliance Adherence to policies, plans, procedures, laws, regulations, contracts, or other requirements.</p>
--	---